

АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ

БИБЛИОТЕКА ИНФОРМАТИВНИХ СРЕДСТАВА

ИНВЕНТАР

**ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД –
ВАШИНГТОН
1918-1945 (1918-1945)**

Предраг Крејић

Београд, 2011.

Библиотека информативних средстава

ИНВЕНТАР
сумарно-аналитички

AJ-371

**ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД -
ВАШИНГТОН
1918-1945
(1918-1945)**

Предраг Крејић

Београд, 2011.

АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ

САДРЖАЈ ИНВЕНТАРА

Страна

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА	V
ИСТОРИЈАТ СТВАРАОЦА ФОНДА	VII
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СТВАРАОЦА ФОНДА.....	IX
РЕГИСТРАТУРСКО ПОСЛОВАЊЕ СТВАРАОЦА ФОНДА	X
СТАЊЕ И ЗНАЧАЈ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА	XI
СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА.....	XIII
ОПИС ЈЕДИНИЦА ОПИСА	1
ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ	49
ИНДЕКСИ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА	59
ИМЕНСКИ ИНДЕКС	61
ТЕМАТСКИ ИНДЕКС.....	65

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД ВАШИНГТОН 1918-1945 (1918-1945)

ИСТОРИЈАТ СТВАРОЦА ФОНДА

Посланство Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца у Сједињеним Америчким Државама (САД) – Вашингтон¹ није установљено посебним указом, већ преименовањем као што је то био случај и са осталим посланствима Краљевине Србије, сходно одлуци Министарског савета Краљевства СХС од 22. децембра 1918.²

Дипломатски односи Краљевине Србије и САД до формирања југословенске државе имали су традицију дугу неколико деценија, на чијем почетку стоји трговински уговор и конзуларна конвенција из 1881, коју је у име америчке владе потписао амерички посланик у Румунији, до тада акредитован и при српском двору.³ Србија из финансијских разлога тада није могла реципрочно одговорити и акредитовати свог представника у САД, што је влада САД с разумевањем прихватила.⁴ Иако су Сједињене Државе већ тада израсле у светску силу, тек ће избијање Првог светског рата, у који ће касније ући и САД и наћи се на истој страни са Србијом, довести до интензивирања српско-америчких односа и отварања српског посланства у Вашингтону. Указ о отварању Посланства донет је 14. октобра 1916, а први посланик Краљевине Србије Љубомир Михајловић предао је акредитивна писма председнику САД Вудроу Вилсону 26. јануара 1917, неколико дана пошто је Посланство почело с радом.⁵ Значај јачања дипломатских и других односа Србије и САД нарочито треба посматрати и у светлу подршке коју су САД пружиле стварању и међународном признању заједничке државе Јужних Словена пред и по завршетку Првог светског рата.⁶ Проглашење нове државе 1. децембра 1918. затекло је на дужности отправника послова секретара Посланства Јеврема Симића, али је већ у јануару 1919. у Вашингтон допутовао посланик Славко Грујић.⁷ Он је на тој функцији остао до 1922. када га је наследио Анте Тресић Павичић, познати хрватски књижевник и политичар из Далмације⁸

Изолационизам коме су се САД почеле враћати, упркос Вилсоновим настојањима да очува активну улогу Сједињених Држава у међународној политици, још више се испољио по окончању његовог председничког мандата. То је несумњиво утицало да се и улога Посланства КСХС донекле измени. Оно што је, међутим, остао један од приоритетних задатака ње-

¹ Иако је од 5. октобра 1942. Посланство КЈ у Вашингтону подигнуто на ранг амбасаде, будући да је у литератури овај фонд познат под називом Посланство КЈ, а и временски рок када је радило као Посланство је неупоредиво дужи, задржали смо тај назив и у наслову ове белешке.

² АЈ-388 – Посланство Краљевине Југославије у Француској -3–13, пов. бр. 2198 од 9/22. децембра 1918

³ Убавка Остојић-Фејић, *Сједињене Америчке Државе и Србија 1914–1918*, Београд 1994, 24.

⁴ Ранко Петковић, *Један век односа Југославије и САД*, Београд 1992, 18.

⁵ У. Остојић-Фејић, *н. д.*, 80.

⁶ Р. Петковић, *н. д.*, 39. САД су биле друга земља у свету која је признала Краљевину СХС, види: Декларацију владе САД којом се поздравља сједињење Срба, Хрвата и Словенаца, 6. фебруар 1919, АЈ-334-ПО-1–1, л. 9.

⁷ АЈ- 334, УО, Укази, 1918, Пр. пов. 4374.

⁸ АЈ-334, УО, Укази, 1922, Пр. пов. 3436.

гове делатности било је праћење рада и живота јужнословенског исељеништва у САД и настојање да се обезбеди његова подршка новоствореној заједничкој држави. С тим у вези се ишло на отварање већег броја конзулата у разним крајевима где су постојале веће исељеничке колоније. Поред каријерног Генералног конзулата у Њујорку,⁹ убрзо су отворени генерални конзулати у Чикагу,¹⁰ Сан Франциску¹¹ и Денверу.¹² Осим каријерних, отворени су и почасни конзулати у Питсбургу¹³ и Кливленду,¹⁴ Њу Орлеансу¹⁵ и Асторији.¹⁶ Поред ових конзулата Посланство је било надлежно и за почасна конзуларна представништва у Монреалу (Канада)¹⁷ Хермосиљу¹⁸ и Мексико Ситију¹⁹ (Мексико), у Гватемали²⁰ и Осаки²¹ (Јапан).

Пошто је претходно опозван, Анте Тресић Павичић је 1927. предао дужност Војиславу Антонијевићу²² а он после кратког времена 1928. Бранку Аџемовићу,²³ који је деловао као отправник послова. У истом својству на челу Посланства био је и Божидар Пурић, који ће током Другог светског рата извесно време бити председник краљевске владе у емиграцији. Маја 1929. дужност је преузео посланик Леонид Питамиц, угледни професор права из Љубљане.²⁴ Он је своју функцију обављао у време велике економске кризе и доласка Франклина Д. Рузвелта на власт. После његовог повратка у земљу, дуже од годину дана на челу Посланства као отправник послова био је саветник Божидар Стојановић. Указом Краљевског намесништва 7. августа 1935. за новог посланика постављен је искусан дипломата Константин Фотић,²⁵ који је био на челу Посланства у рангу посланика до 5. октобра 1942, а затим у рангу амбасадора до 9. јуна 1944, када је пензионисан, а на његово место постављен је као отправник послова Иво Франгеш.²⁶

⁹ Отворен је 1919, а пре тога постојао је Почасни генерални конзулат од 1911. на чијем челу је био Михајло Пупин; види АЈ-334-Конзуларно-привредно одељење, књ. 92, Регистар конзула, 9.

¹⁰ Отворен је 1920, АЈ-334-КПО, књ. 92, 31.

¹¹ Постојао је 1920–1933, АЈ-334-КПО, књ. 92, 25.

¹² Конзулат је постојао 1923–1924, види АЈ-334-КПО, књ. 92, 5.

¹³ Указ о отварању донет је још 1923, али је почео да ради тек 1929. и то као почасни конзулат, АЈ-334-КПО, књ. 92, 23.

¹⁴ Као и у случају Питсбурга указје донет још 1923, али је ион почео сарадом 1929. као почасни конзулат. АЈ-334-КПО, књ. 92, 7.

¹⁵ Отворен је 1937, АЈ-334-КПО, књ. 92, 15.

¹⁶ Отворен је 1938, АЈ-334-КПО, књ. 92, 4.

¹⁷ У Монреалу је постојао Почасни конзулат Краљевине СХС од 1919. до 1922, када је, крајем маја отворено каријерно конзуларно представништво које је крајем 1923. затворено. Конзулат је поново отворен у фебруару 1926. и радио је до краја марта 1932. када је затворен. Априла 1935. поново је отворен и у децембру исте године ово конзуларно представништво подигнуто је на ранг Генералног конзулата Краљевине Југославије који је функционисао до марта 1945, Мр Комнен Пијевац, Миладин Милошевић, Вукман Боричић, *Водич кроз фондове Краљевине Југославије*, Београд 2000, 141-142. и АЈ-334-КПО-књ. 92, стр. 312

¹⁸ Прво је у периоду 1929–1932. постојао Почасни конзулат који јетада подигнут на ранг Почасног генералног конзулата, АЈ-334-КПО, књ. 92, 529.

¹⁹ Отворенје 1929, АЈ-334-КПО, књ. 92, 527.

²⁰ Отворенје 1926, АЈ-334-КПО, књ. 92, 337.

²¹ Отворен је 1929, АЈ-334-КПО, књ. 92, 467 и АЈ-371 -Посланство КЈ у САД -Вашингтон-155, пов. бр. 230 од 16. марта 1936.

²² АЈ-371, види поверљиви деловодни протокол за 1927. од 4. маја 1927.

²³ Исто за 1928. од 1. марта 1928.

²⁴ Исто, 10. јун 1928.

²⁵ АЈ-334, Персонални одсек-9, персонални досије Константина Фотића 1920–1944.

²⁶ АЈ-103-Емигрантска влада Краљевине Југославије-15–118, пов. бр. 275 од 10. јуна 1944. Фотић је сматрао да указ о његовом пензионисању није заснован на закону и да није у сагласности са Уставом, види телеграме пов. бр. 392 и пов. бр. 416 у: АЈ-103– 15–118.

Подизање дипломатских односа на амбасадорски ниво што су САД урадиле и са савезничким земљама са којима то до тада нису имале, следствено томе и са Југославијом 5. октобра 1942, примљено је као „акт срдачности“.²⁷ За време Фотићевог службовања САД су због избијања новог светског рата поново изашле на светску политичку и војну позорницу као један од пресудних фактора, па је улога Посланства, нарочито од преласка краљевске владе Југославије у Лондон, добила изузетан значај. Међутим, са све већим прихватањем Титове владе од стране САД, политичка улога Фотића и Посланства у Вашингтону све се више смањивала. Једини битни задаци који су остали били су организација и достава помоћи преко америчког црвеног крста за југословенске ратне заробљенике и рад са УНРРА. Треба рећи да је Фотић у једном периоду успевао да путем радија одржава везу са штабом Драже Михаиловића.

Дипломатска представништава, као што је било и Посланство у Вашингтону и мрежа каријерних и почасних конзулата, омогућавала су Министарству иностраних послова КЈ ефикасније обављање делатности, која је била регулисана законским актима. Први акт је била Уредба²⁸ из 1919, а затим је 1930. донет Закон.²⁹ Њиме су, између осталог, уместо назива посланства и конзулати Краљевине СХС уведени називи посланства и конзулати Краљевине Југославије. Уочи почетка Другог светског рата, 1939. године, донета је Уредба са законском снагом.³⁰ Уредбом су још детаљније прецизирани задаци и дужности дипломатских представника КЈ у иностранству. Основни задатак југословенских дипломатских представника био је праћење политичко-привредног и друштвеног живота у земљи у којој су акредитовани, развијање свестраних односа Југославије и дотичне земље, као и заштита интереса Југославије и њених држављана.

Поред општих прописа и начела којима је била одређена делатност дипломатских и конзуларних представништава, вашингтонско посланство је имало и специфичне послове. Према акту Посланства из 1930, упућеном МИП-у, делокруг његових послова обухватао је: преглед развоја политичког живота у САД, праћење рада и акција америчких власти према југословенским исељеницима, спречавање анационалне и дефетистичке пропаганде међу југословенским исељеницима, отежавање противдржавне делатности хрватске сепаратистичке штампе и југословенских комуниста, уз јачање националног духа о јединству државе и њене политике код нашег исељеништва.³¹

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СТВАРОЦА ФОНДА

Унутрашња организација Посланства Југославије у Вашингтону није постојала у класичном смислу, нити је била предвиђена неким посебним актом МИП КЈ. Интерним актима самог Посланства био је одређен опис послова и делокруг који су службеници обављали. Прописи МИП КЈ предвиђали су одређени профил кадрова за рад у дипломатско конзуларним представништвима. Уредбом из 1939. године наводи се само број службеника и њихов ранг и то су, када је реч о посланствима посланик, саветник, један или више секретара, писари, служитељи и остало помоћно особље. На челу Посланства стајао је изванредни и опуномоћени министар или привремени отправник послова.

²⁷ АЈ-371–214, пов. бр. 854, 5. октобра 1942.

²⁸ Уредба о организацији Министарства иностраних дела и конзуларних заступништава и конзулата Краљевине Југославије, Службене новине Краљевства СХС, бр. 42, 10. мај 1919.

²⁹ Закон о уређењу Министарства иностраних послова и дипломатских заступништава Краљевине Југославије у иностранству, Службене новине Краљевине Југославије, бр. 72, 29. март 1930.

³⁰ Уредба са законском снагом о уређењу Министарства иностраних послова и дипломатских и конзуларних заступништава КЈ у иностранству, Службене новине Краљевине Југославије, бр. 187, 18. август 1939.

³¹ АЈ - 371, бр. 1272/29 од 15. фебруара 1930.

Према документу из 1930. године³² Посланство КЈ у Вашингтону је имало шест службеника (посланик, секретар и писари) и четири послужитеља што је био уобичајени број за већину тадашњих југословенских дипломатских представништава. Касније је било случајева да је један од службеника био у рангу саветника. За време Другог светског рата Посланство је подигнуто на ниво амбасаде што је био највиши ранг дипломатских односа између две земље.

РЕГИСТРАТУРСКО ПОСЛОВАЊЕ СТВАРАОЦА ФОНДА

У Министарству иностраних послова и дипломатско конзуларним заступништвима нису донесени посебни прописи којима је било регулисано канцеларијско пословање у ужем смислу, почев од вођења обавезних основних и помоћних евиденција о актима и предметима, њиховом називу и броју података о сваком акту који треба евидентирати.

Међутим, питања значајна за заштиту архивске грађе, како оне настале радом МИП-а, тако и оне која настаје радом дипломатско-конзуларних заступништава КЈ у иностранству, регулисана су Законом о архивама Министарства иностраних послова и дипломатско-конзуларних заступништава КЈ у иностранству донетим 5.априла 1930.године³³. Закон је прецизирао шта се све подразумева под архивама МИП-а и дипломатско-конзуларних заступништава, обавезе међусобне примопредаје архивских списа и предмета при свакој персоналној промени коју прате писмене изјаве, чување и коришћење аката и предмета и друго.

Регистратурско пословање у Посланству КЈ у Вашингтону је било децентрализовано јер су за одређене врсте аката вођени посебни деловодници, о чему, поред сачуваних књига и докумената, сведочи и акт Посланства из 1930.године где се изричито каже да у посланству постоје три деловодна протокола: поверљиви, административно-правни и благајнички³⁴. Акта са строго поверљивим и поверљивим карактером, а која су пре свега имала политичку, војну економску садржину, завођена су у поверљиви протокол. У административне деловодне протоколе завођена су акта конзуларног карактера овере разних докумената, молбе југословенских исељеника и других држављана САД, захтеви за информацијама о Југославији итд.

Осим поменутих, постоје и деловодници у којима је завођена преписка са југословенским бродским уредом у Њујорку који је деловао за време Другог светског рата. Акта су у деловодницима евидентирана по принципу хронолошке нумерације. Повезивање аката у предмет вршено је путем везе бројева који су уписивани у деловоднике и на актима. У заглављу акта се налази ознака степена поверљивости и редни број под којим је акт заведен у деловодни протокол, као датум настанка акта. На полеђини аката или предмета стављан је штампил са називом и седиштем посланства (то се пре свега односи на документе која је посланство примало), као и ознака степена поверљивости, редни број и датум завођења. У циљу лакшег тражења предмета по досијеима, вођени су и регистри. Није увек вршено закључивање књига на крају године: На документима која су заведена, на полеђини обично стоје бројчане и словне ознаке досијеа који су из оперативних разлога отворани сваке године. Словне ознаке имају почетно слово назива досијеа, (према теми о којој је реч у документу), али има случајева да је за исту врсту грађе једне године коришћен један назив а следеће други (нпр. заоставштине-З и оставштине-О).

Строго поверљиви документи нису архивирани у досијеа већ су одлагани број на број. У деловодницима је поред ознаке досијеа још и редни број, затим дан, месец и година када је акт заведен; име лица или надлештва од кога акт долази; дан, месец, година и број примљеног акта; назив лица или надлештва коме је акт упућен и садржина документа и решење. Уколико постоји, веза аката уписивана је у последњој рубрици деловодника.

³² АЈ-371, бр. 1272/29, 15.2.1930.

³³ Службене новине Краљевине Југославије, бр. 83, 11.4.1930.

³⁴ АЈ-371, бр. 1272/29, 15.2.1930.

СТАЊЕ И ЗНАЧАЈ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

Фонд Посланства КЈ у САД - Вашингтон преузео је 1990. године Архив Југославије од Савезног секретаријата за иностране послове³⁵. Према записнику, већи део грађе је био несређен, укупна количина преузете грађе износила је 313 фасцикли и 78 књига у количини од 36.40 дужних метара. Постојао је попис само за 39 фасцикли, а за 16 фасцикли није било никаквих података. У Архиву је извршено препакивање дела грађе тако да је добијено, према досијеу фонда, 278 фасцикли и кутија. Међутим приликом преузимања грађе на сређивање и обраду установљено је да има 284 фасцикле и кутије и један свежањ са укупно 34 дужна метра и 83 књиге са 2,50 метара. Распон грађе је био 1917-1959. Документа после 1945. године су била малобројна, незаведена и нађена су у поменутом свежњу. Она су настала радом, очигледно, Амбасаде ФНРЈ у Вашингтону. Што се тиче докумената насталих пре 1.12.1918.год, такође у мањој количини, она су настала радом Посланства Краљевине Србије. За период до 1944. године грађа је доста добро сачувана, а из 1945. постоји врло мало докумената од књига евиденције сачувано је 10 поверљивих деловодника у која су у појединим годинама завођена и строго поверљива акта и они у потпуности покривају период од октобра 1918. до 31.12.1943. Сачувано је 18 општих деловодника који обухватају период од октобра 1918. до средине 1937. Постоје 42 регистра, затим 2 благајничка деловодника и 4 деловодника која се односе на преписку са Југословенским бродским уредом у Њујорку. У грађи се налазио и поверљиви деловодник Конзулата у Денверу за 1923-1924. Остале књиге су биле књиге експедиције Посланства у Вашингтону. У фонду је било и три фасцикле Југословенског информационог центра у Њујорку, које такође нису припадале фонду Посланства.

Имајући у виду делокруг ствараоца фонда, садржај и врсту грађе, начин евидентирања и архивирања, стање грађе и њену комплетност, приликом сређивања и обраде фонда примењен је принцип слободне провеиенције-обик функције и делатности. Грађа је класификована на основне класификационе групе према следећој класификационој шеми:

СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

ОДНОСИ ЈУГОСЛАВИЈЕ И САД

ЈУГОСЛАВИЈА

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ

ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД И КОНЗУЛАРНА ПРДСТАВНИШТВА ПОД ЊЕГОВОМ ЈУРИСДИКЦИЈОМ

ШТАМПА И ПРОПАГАНДА

ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА

Посланство КЈ у Вашингтону је, с обзиром на политички, економски и војни значај САД, спадало у најважнија представништва Краљевине Југославије. Тај значај је, међутим, варирао у зависности од активности САД на међународној сцени. Треба издвојити период непосредно по завршетку Првог светског рата и период уочи и за време Другог светског рата, када су односи САД и Југославије имали пресудан значај за Југославију. Током већег дела постојања Посланство је пре свега било усмерено на деловање према бројној југословенској исељеничкој заједници и њеним удружењима у САД, било непосредно, било путем мреже југословенских конзулата у САД. Из домена економских односа САД и Југославије треба истаћи зајмове и кредите које је Србија добила у Првом светском рату, а Југославија по његовом

³⁵ АЈ – 371, Досије фонда, примопредајни записник, бр. 443/1, 6.6.1990.

завршетку, као што је био познати Блеров зајам. Осим о југословенско-америчким односима, грађа даје податке и о САД и њиховој активности на међународној сцени. Значајна количина грађе односи се на међународне односе других земаља, европских и латиноамеричких, као и на југословенску активност на међународној сцени. Део грађе садржи преписку вођену током Другог светског рата између Посланства и Југословенског бродског уреда у Њујорку.

Фонд, није комплетан, недостаје пре свега строго поверљива грађа за период 1941–1945, али се она може наћи у фонду АЈ-103 Емигрантска влада Краљевине Југославије. Грађу чине извештаји, меморандуми, ноте, новински исечци, брошуре, писма и друго, настали у преписци Посланства са америчким државним и приватним институцијама, затим југословенским институцијама пре свега са Министарством иностраних послова, као и институцијама и појединцима који су чинили југословенско исељеништво у САД. Преовлађују документа писана писаћом машином, али има и руком писаних. Осим оригиналних докумената грађа садржи аутентичне копије и преписе. Већина докумената писана је на српском језику, знатан број на енглеском, а мањи број на француском језику. Грађа је физички добро очувана.

Током сређивања и обраде фонда Посланство КЈ у Вашингтону издвојено је 23м безвредног регистратурског материјала који не садржи документа од значаја за науку и оперативне потребе. Безвредни регистратурски материјал потиче из периода 1918-1945.

Граничне године фонда и архивске грађе су 1918-1945. Укупна количина архивске грађе фонда износи 12,35м (85 фасцикли са 141 јединицом описа – 10,35м и 76 књига 2,00м). Виши архивиста Предраг Крејић урадио је као информативно средство сумарно-аналитички инвентар са именским и тематским индексима. На сређивању и обради фонда радио је виши архивиста Предраг Крејић и архивски помоћници Вера Петровић и Љиљана Требјешанин.

Приликом израде радова на основу архивске грађе овог фонда истраживачи у напомени наводе сигнатуру која садржи ознаке назива Архива Југославије (АЈ), број фонда (371), број фасцикле и број јединице описа.

Београд,

19.06.2011.

Предраг Крејић

**СТРУКТУРА
АРХИВСКЕ ГРАЋЕ ФОНДА**

СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ

	бр. јед. описа	страна
СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ	1-6	3-6
САД - унутрашњи односи (1919-1935)	1	3
САД - унутрашњи односи (1936-1942)	2	3
САД - имиграциона политика	3	4
САД - унутрашњи и спољни односи	4	4
САД - спољна политика (1919-1935)	5	4
САД - спољна политика (1936-1939)	6	5-6
ОДНОСИ ЈУГОСЛАВИЈЕ СА САД	7-27 ...	6-13
Југославија - САД (политички односи до њиховог уласка у Други светски рат)	7	6-7
Југославија - САД (мисија Давида Албале у САД)	8	7
Југославија - САД (политички односи од њиховог уласка у Други светски рат)	9	7
Уговори и конвенције између САД и Југославије	10	8
САД - Југославија (војни односи и набавке војне опреме)	11	8
САД - Југославија (војни односи у Другом светском рату)	12	9
Југославија - САД (економски односи - трговина 1919-1932)	13	9
Југославија - САД (економски односи - трговина 1933-1941)	14 ...	9-10
Југославија - САД (економски односи-туризам)	15	11
Југославија - САД (економски односи - југословенске трговинске агенције и привредна представништва у САД)	16	10
Југославија - САД (отплата ратних кредита)	17	10
Југославија-САД (зајам код Банке Блер 1922-1927)	18	11
Југославија- САД (зајам код Банке Блер 1928-1939)	19	11
Разни кредити узети од САД	20	11
Депозити Краљевине Југославије у САД	21	11
Културна, научна, просветна и црквена сарадња између САД и Југославије	22	12
Школовање српских студената у САД	23	12
Америчка хуманитарна помоћ Србији и Југославији до II светског рата	24	13
Сумњива лица	25	13
Визе југословенских званичника за улазак у САД за време Другог светског рата	26	13

	бр.јед. описа	страна
Југословенска одликовања додељена америчким држављанима	27	13
ЈУГОСЛАВИЈА	28-42 .	14-19
Југославија - унутрашња ситуација у међуратном периоду	28	14
Југославија између два светска рата - Разно	29	14
Евакуација југословенских заробљеника и избеглица из Русије	30	15
Југославија и јадранско питање	31	15
Југославија у Другом светском рату	32	16
Помоћ Југославији за време Другог светског рата	33	16
Југословенске дипломате у немачком заробљеништву	34	16
Хуманитарна помоћ југословенским ратним заробљеницима и интернирцима (1941-1942)	35	17
Хуманитарна помоћ југословенским ратним заробљеницима и интернирцима (1943-1944)	36	17
Југословенска трговачка морнарица у Другом светском рату - I	37	17
Југословенска трговачка морнарица у Другом светском рату - II	38	17
Југословенска трговачка морнарица у Другом светском рату - III	39	18
Југословенска трговачка морнарица у Другом светском рату - IV	40	18
Југословенски јевреји	41	18
Јеврејске избеглице из окупиране Југославије	42	19
МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ	43-63 .	19-30
Међународни односи између два светска рата	43	19
Међународни односи између два светска рата - Албанија	44	20
Међународни односи између два светска рата-Бугарска I	45	21
Међународни односи између два светска рата - Бугарска II	46	21
Међународни односи између два светска рата - Бугарска III	47	22
Међународни односи између два светска рата - Италија	48	22
Међународни односи између два светска рата - Мађарска	49	23
Међународни односи између два светска рата - Балкански пакт	50	24
Међународни односи између два светска рата - Мала антанта	51	24
Међународни односи у Другом светском рату I	52	24
Међународни односи у Другом светском рату II	53	25
Међународни односи у Другом светском рату III	54	25
Међународни односи у Другом светском рату - политичко-пропагандна делатност емигрантских покрета и група у САД	55	26
Међународни односи - Јужна и Централна Америка 1918-1945 (опште)	56	26
Међународни односи - Јужна Америка 1918-1945 - појединачне земље	57	27
Међународни односи - Централна Америка 1918-1945 - појединачне земље	58	27
Међународни односи - Канада 1918-1945	59	28

Међународни односи између два светска рата-конференције и споразуми	60	28
Међународни односи између два светска рата-конференције и конвенције	61	29
Међународни односи између два светска рата - међународне изложбе у САД	62	29
Међународни односи - конференције и међународне организације за време Другог светског рата	63	30
ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД	64-90	. 30-41
Југословенско исељеништво у САД 1919-1929	64	30
Југословенско исељеништво у САД 1930-1933	65	31
Југословенско исељеништво у САД 1934-1935	66	32
Југословенско исељеништво у САД 1936	67	32
Југословенско исељеништво - протестна писма 1933-1938	68	33
Југословенско исељеништво у САД 1937-1938	69	33
Југословенско исељеништво у САД 1939-1940	70	34
Југословенско исељеништво у САД 1941-1945	71	35
Културно-просветне прилике и спортске активности југословенских исељеника у САД	72	36
Социјална и економска питања југословенских исељеника у САД	73	36
Помоћ исељеника Србији и Југославији за време и после Првог светског рата	74	37
Југословенско исељеништво у САД - сумњива лица	75	37
Судски процеси исељеницима у САД	76	37
Војна обавеза исељеника	77	37
Познати исељеници	78	38
Проблеми досељавања југословенских емиграната из Југославије у САД	79	38
Југословенска миграциона статистика и статистика усељавања и исељавања југословенских грађана из САД	80	38
Југословенски прописи и закони у вези исељеника	81	39
Исељенички изасланство	82	39
Билтен "Саопћења"	83	39
Репатријације и депортације	84	39
Српска православна епархија и црквене општине у САД 1919-1936	85	39
Српска православна епархија и црквене општине у САД 1937-1944	86	40
Заоставштине југословенских исељеника I	87	41
Заоставштине југословенских исељеника II	88	41
Заоставштине - појединачни спискови, заоставштина Васе Ђуковића	89	41
Одликовања југословенских исељеника у САД	90	41

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД И КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТА ПОД ЊЕГОВОМ ЈУРИСДИКЦИЈОМ	91-97 . 42-43
Рад Посланства и досијеи посланика и отправника послова КЈ у САД	91 42
Дипломатски службеници КЈ у САД	92 42
Конзулати КЈ у САД - I	93 42
Конзулати КЈ у САД - II	94 43
Писма подршке упућена Посланству КЈ у САД поводом обарања Тројног пакта и уласку Југославије у рат	95 43
Почасни конзулати КЈ у САД	96 43
Посланство и конзулати - Разно	97 43
ШТАМПА И ПРОПАГАНДА	98-111 . 44-48
Југословенска информативно-пропагандна делатност у САД	98 44
Америчка штампа о Југославији	99 44
Пропагандна делатност према југословенском исељеништву у САД	100 45
Писање југословенске исељеничке штампе у САД	101 45
Новински листови југословенских исељеника у САД	102 45
Штампа и пропаганда - Разно	103 45
Информативно-пропагандна делатност посланства КЈ у САД за време Другог светског рата	104 46
Говори и предавања Константина Фотића у САД за време Другог светског рата	105 46
Информативно-пропагандна активност других установа и представника југословенске краљевске владе у САД за време Другог светског рата	106 46
Вести ЦПБ-а при Посланству КЈ у САД за време Другог светског рата	107 47
Вести америчких медија о Југославији за време Другог светског рата	108 47
Билтени Дирекције за информативну службу југословенске краљевске владе у Лондону	109 47
Примерци и исечци новина, часописа и билтена објављених у САД	110 48
Разне агенцијске вести и прегледи штампе	111 48
ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА	бр.књиге .... стр.
	1-76 . 51-56

ОПИС
ЈЕДИНИЦА ОПИСА

СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ

1 1 САД - УНУТРАШЊИ ОДНОСИ 1919-1935

Болест Вилсонова; избори у Америци; размере большевизма у Америци и мере против његовог ширења; војска у САД; политичка ситуација у САД; штрајк рудара; списак најважнијих америчких новина, личности, банака и других институција у САД; амерички инвестициони капитал; природна богатства САД; америчка привредна политика; поморска трговачка политика САД; законодавна активност; општи подаци о САД (историја, географија, демографија итд); америчка економија; стање и економска кретања (статистике о разним гранама привреде, спољној трговини, финансијама, царинама, порезима, ценама на берзи и уопште, итд. за поједине периоде); економија Калифорније; штрајкови у америчким рудницима; организација и стање кооперативних задруга; оснивање труста за бакар; листови који излазе у САД; појава куге у неким деловима државе; конзуларне повластице; питање трећег председничког мандата; економска и социјална ситуација у САД по избијању велике економске кризе; резултати избора за конгрес; закон о штампи у држави Илиноис; протести ратних ветерана; избор Рузвелта за председника и покушај атентата на њега; предузете мере у погледу банака, долара и злата; мере за превазилажење индустријске и пољопривредне кризе; спољна трговина САД; опоравак америчке привреде; мере Рузвелтове администрације према радништву; јачање америчке ратне морнарице; ново социјално законодавство; дипломатска пракса и протокол у САД; законодавство у погледу штампе и филмске индустрије; подаци о америчкој штампи; статистика увоза и извоза САД; задружне установе у САД; укинуће прохибиције; привредна ситуација; ограничење увоза стране робе у земљу; најважније личности и привредне институције у САД.

Година: 1919-1935. с.а.

Врста документа: периодични и текући извештај, реферат, брошура, пропратно писмо, списак.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-784, 388/а, 459/а, 471/а.

Напомена: У овој јединици описа има и података о југословенском исељеништву и његовим друштвима.

2 2 САД - УНУТРАШЊИ ОДНОСИ 1936-1942

Заседања америчког конгреса; говор председника Рузвелта; политички опоненти Рузвелта; изборне конвенције демократске и републиканске странке; припреме за председничке изборе и мишљење јавности и политичких кругова о могућем Рузвелтовом трећем мандату; избори за конгрес; повећање војске и морнарице; закони и декрети који се односе на земаљску одбрану; реформа правосуђа; привредне и финансијске прилике у САД; стање на берзи; реформа државне администрације; раднички сукоби у САД; чланови владе САД; контрола странаца у САД; Комунистичка акција СССР у САД; кампања за успостављање трговинских и политичких односа са СССР; став САД према дунавском споразуму и економском повезивању средње Европе; разилажење Хувера и Стимсона по питању односа са Јапаном; говор Рузвелта

о међународној ситуацији; неутралност САД; САД према међународном суду правде; инострана пропаганда у САД; немачке финансијске шпекулације у САД; Влада САД о италијанско-етиопском рату; трговински уговори САД и појединих европских и латиноамеричких држава.

Година: 1936-1942.

Врста документа: извештај, билтен, табела, брошура, распис, пропратно писмо, новински исечак.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-199.

Напомена: У овој јединици описа има података и о међународним односима САД.

2 3 САД - ИМИГРАЦИОНА ПОЛИТИКА

Америчко законодавство у вези усељавања и боравка имиграната у САД; статистички подаци о усељавању у САД са подацима о Југословенима; разне информације намењене усељеницима.

Година: 1920-1926, 1931, 1932, 1934, 1936, 1940-1941.

Врста документа: извештај, билтен, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 200-524.

3 4 САД - УНУТРАШЊИ И СПОЉНИ ОДНОСИ

Месечни, тромесечни или текући извештаји Посланства упућени МИП КЈ о ситуацији у САД и њеним односима са светом укључујући и информације у вези Југославије.

Година: 1922-1923, 1925-1926, 1930-1936, 1938, 1942, 1944.

Врста документа: периодични и текући извештаји.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-283.

3 5 САД - СПОЉНА ПОЛИТИКА 1919-1935

Ставови америчких политичких кругова о мировном уговору по окончању Првог светског рата; оставка Ленсинга; амерички зајмови иностранству; САД и совјетска Русија; апел за независну Македонију „Македонског комитета“ упућен америчком сенату; САД и Бугарска с коментарима у односу на Југославију; односи са Турском поводом јерменског питања; питање репарација; признање Пољске од стране САД; признање Албаније и балтичких република; односи са Грчком; америчка политика према Латинској Америци; регулисање ратних дугова КСХС и осталих европских земаља према САД; о спољнополитичкој активности државног секретара Хјуза у поводу његове оставке; САД и далеки исток; погледи председника Хардинга о Лиги народа, јадранском питању и другим спољно политичким темама; став америчке владе према уласку у међународни суд правде; америчка дипломатска служба; састанак конзула неколицине земаља међу којима и КСХС поводом америчких председничких из-

бора; захтев САД Италији да укине фашистичку организацију у САД; предавање италијанске принцезе о фашизму и њен коментар о успешности спрске и југословенске пропаганде и одговор југословенског посланика поводом тога; комунистичка акција СССР Америци; немачка нацистичка пропаганда у САД; спољнотрговински односи САД и појединих европских земаља; трговина с Канадом; расправа о предлогу закона о неутралности у америчком конгресу; став према италијанско-абисинијском (етиопском) сукобу; стогодишњица Монроове доктрине.

Година: 1919-1935.

Врста документа: извештај, саопштење за штампу, брошура, пропратно писмо.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 284-752, 635/а,б, 654/а,б.

Напомена: О учешћу САД на састанцима држава Северне и Јужне Америке видети и (Ф-45).

4 6 САД - СПОЉНА ПОЛИТИКА 1936-1939

Амерички поглед на немачке планове према прибалтику; прекид дипломатских односа САД и Персије (Ирана); монетарни споразум САД са Француском и Британијом; посета Рузвелта Канади; трговински сукоб САД и Немачке; став САД према колективним уговорима с освртом на Бриан - Келогов пакт; реаговање америчке штампе на Хитлеров говор о СССР; програм наоружања САД; односи Француске и САД; односи Велике Британије и САД; америчка штампа о абдикацији енглеског краља Едварда; закон о неутралности; програм ваздухопловног наоружања; став САД-а о ситуацији у Шпанији; САД и догађаји у Бразилу; јачање америчке морнарице услед погоршане међународне ситуације; интервенција државног секретара Хала поводом ситуације у Шпанији; амерички амбасадор у Италији о Мусолинијевим изјавама; америчка трговина оружјем; о економској сарадњи САД и европских земаља поводом посете белгијског премијера Ван Зеланда; трговински споразуми САД и појединих држава; реорганизација америчког министарства спољних послова; став САД према ситуацији на Далеком истоку и односи са Јапаном; одговори влада неколико европских држава на ноту секретара Хала; о лојалности Американаца немачког порекла; односи САД и Велике Британије; односи САД и Бразила у светлу политичке ситуације у Бразилу; разговор Рузвелта с пољским амбасадором о ситуацији у Европи; одјек аншлуса у Америци; разговор америчког државног секретара са послаником Чехословачке о ситуацији у Средњој Европи; поглед америчког јавног мњења и политичких кругова на ситуацију у Европи и Минхенски споразум; разговор посланика Фотића са подсекретаром Велсом о ситуацији у Европи; протест америчке владе због поступака према Јеврејима у Немачкој; Рузвелт о проблему избеглица; став према италијанској акцији у Албанији; реаговање на присаједињење Чешке Немачкој; америчко јавно мњење о сукобу у Европи; измена закона о неутралности; разговор америчког амбасадора Булита са југословенским послаником Пурићем у Паризу; истраживање Галуповог института о расположењу америчке јавности према сукобу у Европи; став америчких званичника према немачкој и совјетској политици према Балкану; страни држављани и субверзивна активност у САД; став према СССР; подршка САД Финској у рату са СССР; америчко-британски односи.

Година: 1936-1939. с.а.

Врста документа: извештај, преписка, брошура, билтен, обавештење, прокламација, пропратни писмо, резолуција, саопштење.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-645, 195/a, 416/a, 422/a.

Напомена: О учешћу САД на састанцима држава Северне и Јужне Америке видети (Ф-45); о спољној политици САД за време II светског рата видети у фасциклама 39-41.

ОДНОСИ ЈУГОСЛАВИЈЕ СА САД

5 7 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ПОЛИТИЧКИ ОДНОСИ ДО ЊИХОВОГ УЛАСКА У ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ)

Политичким односима САД са Србијом и Југославијом; говори југословенских посланика приликом предаје акредитива америчким председницима и њихови коментари југословенско-америчких односа; разговори југословенских дипломата са америчким званичницима; обавештење српске владе америчкој о репресалијама окупатора у Србији; одговор америчког министра спољних послова на ноту Србије у којој се тражи подршка ослобођењу и уједињењу Срба Хрвата и Словенаца из Аустро-Угарске са Србијом на основама крфске декларације; о нотификацији уједињења; о разговорима Председника Вилсона и престолонаследника Александра у Паризу; САД према црногорском питању; мајор Стјуарт о приликама у Србији; о одлуци београдске општине да се једној улици додели име Вудро Вилсона; амерички представник у комисији за Целовец; амерички захтев да КСХС помогне Аустрију у храни; порука југословенске омладине председнику Вилсону; саучешћа краљевске владе поводом смрти председника Хардинга и бившег председника Вилсона; саучешће америчке владе поводом смрти Николе Пашића; разговор ген. конзула Јанковића са бившим америчким послаником у Мађарској о мађарско-југословенским односима и политици САД; састанак америчко-југословенског друштва у Њујорку; о интервјуу посланика Принса загребачким "Новостима"; изјаве америчког посланика у Београду и америчког новинара о ставу краља Александра према могућем присаједињењу Аустрије Немачкој; саучешће поводом убиства краља Александра; одговор југословенске владе на изјаву државног секретара Хала; разговор Хала и Фотића о ситуацији у Европи и положају Југославије; Рузвелт о политици Југославије и кнеза Павла; америчка јавност о југословенско-италијанском споразуму; порука Хамилтон Фиш Армстронга за Ситон-Вотсона у погледу Мачекове политике; о ставу САД према споразуму Цветковић-Мачек; Велсово мишљење о политици Италије према Југославији; мишљење америчког амбасадора у Италији о ситуацији у Југославији; разговор Корошеца са послаником Лејном о позицији Југославије; одговор југословенске владе на америчку иницијативу по питању економских односа у свету и ограничења наоружања по завршетку рата.

Година: 1917-1931, 1933-1935, 1937-1940.

Врста документа: извештај, нота, свеска, прокламација, преписка, фотографија, меморандум, билтен.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-478.

Напомена: О политичким односима Југославије и САД до уласка ових земаља у други светски рат видети такође и Ф-4, Ф-21(ј.о.31) и Ф-39 (ј.о.52)

5 8 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (МИСИЈА ДАВИДА АЛБАЛЕ У САД)

Разговори Давида Албале са америчким званичним и јавним личностима о политичкој ситуацији у свету; разговори са представницима јеврејске заједнице у САД; информације о ситуацији у САД.

Година: 1940-1941.

Врста документа: извештај.

Језик: српски.

Фолијација: 479-565.

6 9 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ПОЛИТИЧКИ ОДНОСИ ОД ЊИХОВОГ УЛАСКА У ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ)

Долазак пуковника Вилијема Донована у Југославију; о увођењу америчког ембарга на депозите Југославије и других европских земаља; Самнер Велс о приступању Југославије Тројном пакту; реаговање америчке штампе и јавности и политичких кругова на вест о државном удару у Југославији; декларације и одлуке америчке владе и краљевског посланства поводом напада сила осовина на Југославију; Рузвелтова порука Краљу Петру; порука посланика Фотића државном секретару Халу; Фотићев извештај Момчилу Нинчићу о раду посланства и политици САД у периоду непосредно после капитулације Југославије; постављење Бидла за посланика при краљевској влади; преузимање заштите југословенских интереса од стране САД у Бугарској, Румунији, Мађарској, Финској, Француском Вишију; увршћење Југославије на "lend lease" листу; Рузвелтова изјава о четницима; проглашење југословенског дана у неким америчким савезним државама; подизање дипломатских мисија између Југославије и САД на ниво амбасада; одговор САД на заједничку изјаву Југославије и других окупираних земаља поводом непријатељских злочина; говор краља Петра у америчком конгресу; говор сенатора Конелија у америчком конгресу посвећен Југославији; разговор саветника посланства Рибаржа са помоћником државног секретара Берлеом о односу САД према партизанима и четницима; постављење Линколна Меквеја за новог америчког амбасадора при југословенском двору; порука Божићара Пурића амбасадору Фотићу о ситуацији у Југославији поводом написа у америчкој штампи; Халова изјава о ситуацији у Југославији; полагање венца на Рузвелтов гроб од стране југословенске амбасаде.

Година: 1941-1945.

Врста документа: извештај, нота, меморандум, телеграм, писмо.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-842.

7 10 УГОВОРИ И КОНВЕНЦИЈЕ ИЗМЕЂУ САД И ЈУГОСЛАВИЈЕ

Преговори за закључење трговинског уговора између САД и Југославије; статистички подаци о трговинској размени; предлог за закључење конвенције о држављанству и регулисања војне обавезе; предлог за закључење

конвенције о наследству и преговори за закључење Правне конвенције о судској помоћи у циљу заштите права југословенских исељеника у САД; питање протезања конвенција из 1881. године закључених између Краљевине Србије и САД на Краљевину Југославију и САД; Конвенције о пловидби и конзуларним правима; закључење Уговора о арбитражи и Уговора о пријатељском расправљању спорних питања; предлози за чланове међународне комисије; закључење поштанске конвенције у циљу олакшања слања новца југословенских исељеника у завичај; проблем заштите ауторских права због непостојања конвенције.

Година: 1919-1926, 1928-1932, 1935-1941, 1943.

Врста документа: извештај, преписка, меморандум, нота, брошура, предлог уговора.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-526.

Напомена: О уговору о зајму и најму "lend-lease" видети у Ф-6.

8 11 САД - ЈУГОСЛАВИЈА (ВОЈНИ ОДНОСИ И НАБАВКЕ ВОЈНЕ ОПРЕМЕ)

Окончање рада српске војне мисије у САД са списком чланова; реквизиција брода "Дубровник" у Јадранском мору од стране америчке морнарице; долазак америчког адмирала Ниблака у Котор и Сплит и његово мишљење о понашању Италијана; говор југословенског конзула у Чикагу на скупу америчких резервних официра; посета начелника америчког генералштаба Дагласа Макартура Југославији; одликовање Макартура југословенским орденом; активност америчких војних аташеа у Југославији, посета југословенског ваздухопловног официра америчким фабрикама авиона и међународном аеронаутичком конгресу у Сан Франциску; југословенска војна ваздухопловна мисија за набавку авионских мотора у САД; посета школског брода "Јадран" САД; интересовање југословенске војске за набавке војне опреме у САД и спискови потребног оружја и материјала; разговори посланика Фотића са америчким званичницима и њихов одговор на ове захтеве; одговори америчких компанија на ове захтеве са спецификацијама борбених средстава; проблеми око кредитирања и могућности испорука опреме због великих енглеских и француских поруџбина; испорука хиљаду камиона за Југославију; набавка бензина у САД.

Година: 1918-1924, 1926-1940.

Врста документа: извештај, меморандум, реферат, нота, преписка, писмо, уговор, фотографија.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-706, 441/а, 570/а, 639/а.

9 12 САД - ЈУГОСЛАВИЈА (ВОЈНИ ОДНОСИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ)

Захтев југословенске владе од САД да се услед немачког напада хитно испоручи неопходно оружје; списак потребног оружја; захтев југословенске владе да се дозволи прикупљање добровољаца међу југословенским исељеницима у САД; предлог да се формирају центри за обуку авијатичара у САД и Канади и разговор о томе посланика Фотића са Канадским премијером

Кингом; потребна опрема за наоружање југословенског људства на средњем истоку; Фотићев разговор са енглеским представником у "lend lease" комитету; разговори са генералом Донованом; молба председнику Рузвелту да се помогне герилска акција Драже Михајловића; предлог за формирање српског односно југословенског батаљона у америчкој војсци; уручење бомбардера југословенској војсци од стране председника Рузвелта; подаци југословенског војног изасланика о војним снагама у Србији; слање крљевске војне мисије у Италију; стање и третман биших југословенских заробљеника и интернираца ослобођених у Италији; југословенски делегати за савезничку комисију у Италији; бомбардовање Београда од стране америчког ваздухопловства; постављења и разрешења дужности југословенских војних изасланика у САД.

Година: 1941-1944.

Врста документа: извештај, меморандум, нота, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-413, 131/а, б, в, 174/а, 224/а, б, в, 304/а.

10 13 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ-ТРГОВИНА 1919-1932)

Обнављање трговинске размене између САД и Југославије по завршетку Првог светског рата; поруцбина петролеја код компаније "Standard oil"; поруцбина бродова; поруцбине локомотива, машина и осталог материјала из америчких војних вишкова; понуде разних америчких и југословенских компанија за извоз и увоз робе; поруцбина поштанских марака у САД; подаци о југословенској трговинској размени са САД; проблем југословенског извоза воћа у САД; извоз америчких аутомобила у Југославију; понуда за градњу фабрике аутомобила у Југославији; извоз магнетита у САД; извоз дрвне градје; царинске тарифе; могућности инвестирања америчког капитала у југословенску привреду; посете америчких пословних људи и званичника Југославији; предавање на радију помоћника америчког министра трговине и индустрије о Југославији и њеној економској ситуацији; набавка аутомобила за Двор; курс динара у САД.

Година: 1919-1932.

Врста документа: извештај, меморандум, распис, реферат, писмо, преписка, табела.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-645, 484/а.

11 14 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ-ТРГОВИНА 1933-1941)

Трговински односи САД и Југославије; посета Милана Стојадиновића САД због учешћа на конгресу ротаријанаца; југословенски извоз у САД: алкохолних пића, опијума, хрома, меса и месних прерађевина, хмеља, буради; блокарање средстава југословенских предузећа и банака у САД; цивилних авиона за потребе предузећа "Аеропут"; проблеми око транспорта и издавања извозних дозвола због рата у Европи; набавке возила за Двор; активност на привлачењу америчких инвестиција у Југославију.

Година: 1933-1941.

Врста документа: извештај, меморандум, нота, преписка, сертификат.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-559, 1/а,б,в.

11 15 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ-ТУРИЗАМ)

Туристичка сарадња између САД и Југославије; предлози за повећање туристичке посете Американаца Југославији; активност агенције "Путник" и могућности улагања америчког капитала у изградњу хотела у Југославији; визне олакшице за туристе; туристичка пропаганда.

Година: 1921-1923, 1925, 1927-1933, 1936, 1939.

Врста документа: извештај, преписка, распис.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 560-664.

11 16 ЈУГОСЛАВИЈА-САД (ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ-ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ТРГОВИНСКЕ АГЕНЦИЈЕ И ПРИВРЕДНА ПРЕДСТАВНИШТВА У САД)

Рад трговинских агенција у власништву југословенских исељеника у САД на промовисању трговинске сарадње између САД и Југославије; предлог за отварање заједничке трговинске коморе неколико балканских земаља у САД; постављање представника Завода за унапређење спољне трговине у САД; отварање представништва Државне хипотекарне банке.

Година: 1919-1922, 1925-1928, 1930, 1933-1936, 1939-1941.

Врста документа: извештај, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 665-861.

12 17 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ОТПЛАТА РАТНИХ КРЕДИТА)

Преговори између Краљевине СХС и САД око регулисања ратног дуга Србије; долазак министра финансија Милана Стојадиновића у САД; информације о стању дугова КСХС; о преговорима осталих земаља дужника са САД; одлуке америчке владе и конгреса у погледу регулисања ратних дугова.

Година: 1922-1940.

Врста документа: извештај, нота, телеграм, писмо, брошура, новински исечак, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-684.

13 18 ЈУГОСЛАВИЈА-САД (ЗАЈАМ КОД БАНКЕ БЛЕР 1922-1927)

Преговори Владе КСХС о закључењу зајма са банком Блер; одређивање представника за преговоре; услови зајма; закључење уговора; измене уговора.

Година: 1922-1927.

Врста документа: извештај, писмо, прелиминарни уговор, пуномоћје, телеграм, новински исечак, преписка.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-517, 47а, 262а.

14 19 ЈУГОСЛАВИЈА - САД (ЗАЈАМ КОД БАНКЕ БЛЕР 1928-1939)

Отплата зајма КСХС банци Блер; проблеми отплате; о фузији банке Блер са Чејз Нешнел банком; пропагирање куповине обвезница зајма међу југословенским исељеништвом.

Година: 1928-1939.

Врста документа: извештај, меморандум, писмо, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-501, 244/а.

15 20 РАЗНИ КРЕДИТИ УЗЕТИ ОД САД

Кредити за набавку хране и материјала из америчких војних вишкова; кредити за реконструкцију земље; ангажовање пуковника Атвуда као техничког саветника Владе КСХС и Николе Тоновића референта за набавке; понуде за кредите; покушаји да се добију кредити за највеће градове у Југославији; кредит код банке Селигман у Њујорку; проблеми отплата кредита; преговори југословенске владе са америчким портерима купона југословенског кредита.

Година: 1919-1928, 1930-1932, 1935-1936, 1939-1940.

Врста документа: извештај, телеграм, брошура, копија уговора, преписка.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-454, 326/а, 400/а,б,в.

15 21 ДЕПОЗИТИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД

Блокирани депозити у новцу и злату похрањени у САД од стране Владе Краљевине Југославије уочи уласка Југославије у Други светски рат.

Година: 1941-1944.

Врста документа: извештај, телеграм, писмо, меморандум.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 455-649, 578/а.

16 22 КУЛТУРНА, НАУЧНА, ПРОСВЕТНА И ЦРКВЕНА САРАДЊА ИЗМЕЂУ САД И ЈУГОСЛАВИЈЕ

Помоћ Карнегијеве задужбине за подизање Универзитетске библиотеке у Београду; организација семинара за славистику на Колумбија универзитету; посета југословенске медицинске делегације Америци у циљу проучавања здравствених прилика САД; публикавање књига и брошура о Србији и Југославији; посета новинара "National Geographic Magasina" Југославији; формирање америчко југословенског друштва у САД; "Англо-америчко југословенско друштво" у Београду; захтев Археолошког музеја у Сплиту за накнаду штете коју су учинили амерички морнари приликом боравка 1919. године; концерти и изложбе; југословенски посланик на прослави 50. годишњице америчког црвеног крста; размена публикација између југословенских и америч-

ких културних и научних установа; поклони Југославије америчким музејима; отварање југословенске собе на писбуршком универзитету; откриће украденог диптихона загребачке катедрале у кливледндском музеју; сарадња са Рокфелеровом фондацијом; предлог Рерих музеја за установљење "Заставе мира" за заштиту културних добара; прослава 200. годишњице рођења Џорџа Вашингтона у Југославији; позив за гостовање певачког друштва "Обилић"; израда медаље за југословенске студије универзитета Џорџтаун; изложба слике кнеза Павла у Вашингтону; сарадња са Смитхсониан институтом; културна и научна предавања; међусобне посете југословенских и америчких црквених достојанственика, професора универзитета, сликара, музичара, књижевника и других угледних научних, просветних и културних личности и званичника.

Година: 1919-1941.

Врста документа: извештај, преписка, писмо, телеграм, новински исечци, фотокопија.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-626, 222/а, 328/а.

17 23 ШКОЛОВАЊЕ СРПСКИХ СТУДЕНАТА У САД

Школовање српских студената у Америци уз помоћ International Serbian Educational Committee; преписка југословенских власти (Министарство пољопривреде; Посланство у Вашингтону) са председником комитета Розалијом Мортон, универзитетима у Пенсилванији, Вирџинији и другим; стипендије за похађање пољопривредних школа, имена и подаци о школовању српских студената; приватно студирање југословенских студената у САД.

Година: 1918-1927, 1932, 1939-1941.

Врста документа: извештај, реферат, преписка, списак, препис школског сведочанства, телеграм.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-570.

18 24 АМЕРИЧКА ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ СРБИЈИ И ЈУГОСЛАВИЈИ ДО II СВЕТСКОГ РАТА

Америчка хуманитарна помоћ Југославији по завршетку Првог светског рата; организовање помоћи преко хуманитарних организација: American Red Cross, Serbian Relief Committee, American Yugoslav Committee, American Friends Service Committee, Serbian Aid Fund (фонд Мејбл Грујић), прикупљање новца, одеће и обуће и осталих животних потрепштина; подаци о износима, броју угрожених и тежини ситуације; отварање сиротишта; отварање болница; пропагандна активност у Америци за прикупљање помоћи; сарадња са Колом српских сестара у Србији; одлазак и боравак хуманитарних мисија у Југославији.

Година: 1917-1921, 1926-1929, 1933, 1934.

Врста документа: извештај, преписка, телеграм, писмо, билтен, летак, копија фотографије.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-398, 165/а.

18 25 СУМЊИВА ЛИЦА

Подаци и информације о америчким грађанима за које се сумња да испољавају комунистичка или нацистичка уверења.

Година: 1918, 1933, 1937-1938, 1940.

Врста документа: извештај, писмо, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 399-423.

Напомена: Информације о сумњивим лицима југословенског порекла настаним у САД видети у Ф-58 (ј.о.75); сумњива лица из осталих земаља којима је забрањен улаз у Југославију видети у Ф-20 (ј.о.29).

18 26 ВИЗЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗВАНИЧНИКА ЗА УЛАЗАК У САД ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Захтеви за издавање виза за улазак у САД поднети од стране југословенских званичника, њихових породица и других личности; њихови биографски подаци.

Година: 1941-1944.

Врста документа: меморандум, телеграм, писмо.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 424-644.

19 27 ЈУГОСЛОВЕНСКА ОДЛИКОВАЊА ДОДЕЉЕНА АМЕРИЧКИМ ДРЖАВЉАНИМА

Имена одликованих Американаца (цивилних и војних лица) за заслуге учињене Србији за време Првог светског рата и за допринос развоју југословенско-америчких односа у послератном периоду као и за време Другог светског рата; предлози и образложења предлога за одликовање; писма одликованих упућена Посланству.

Година: 1918-1944, с.а.

Врста документа: преписка, списак, орденска повеља, копија указа, писмо.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-816.

Напомена: О одликовању генерала Макартура види у Ф-8; Имена одликованих америчких грађана југословенског порекла видети у Ф-68.

ЈУГОСЛАВИЈА**20 28 ЈУГОСЛАВИЈА - УНУТРАШЊА СИТУАЦИЈА У МЕЂУРАТНОМ ПЕРИОДУ**

Политичко, економско и социјално стање у земљи; формирање и оставке влада; изјаве политичара; републикански покрет у Хрватској и Стјепан Радић; престопа беседа краља Александра; проблем снабдевања угљем; буџетске тешкоће; материјал потребан за економски опоравак Србије; захтев државној делегацији на Конференцији мира да тражи повраћај бродова; руски емигранти;

мере за сузбијање большевизма у земљи; спољна и унутрашња привредна кретања; законодавство о држављанству и исељавању; јадранска стража; разматрање закључења нових трговинских уговора са иностранством; излагања министра финансија Милана Стојадиновића у скупштини; црногорска емиграција; финансијско стање градова Панчево, Сплит, Сомбор, Мостар, Битољ, Суботица; диктатура краља Александра; подаци о незапослености у Југославији; антидржавна делатносту сепаратистичких организацја; убиство краља Александра и хапшење учесника атентата; активност комуниста; биографски подаци чланова владе Богољуба Јевтића; биографски подаци чланова ЦК КПЈ; срезови и општине бановине Хрватске; формирање владе после пуча од 27. марта; просветне прилике у Југославији.

Година: 1919-1941.

Врста документа: извештај, телеграм, распис, новински исечак, статистички преглед, пропратни акт.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-400.

Напомена: О спољној политици Југославије видети напомену код Ф-32.

20 29 ЈУГОСЛАВИЈА ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - РАЗНО

Постављења и промене министара иностраних послова; измене у организацији министарства; пројекти закона о конзуларној служби; припадљности запослених службеника; кривична дела и дисциплински прекршаји; начин издавања путних исправа у дипломатско-конзуларним представништвима у иностранству; висина такси; начин кореспонденције између МИП и представништава у иностранству; задаци дипломатско-конзуларне службе; лица којима је забрањено издавање виза због делатности противно интересима Југославије; централни прес биро о извештавању страних новинара из Југославије; страни новинари на сахрани краља Александра; мишљење шведске новинарке о ситуацији у Италији и водећим личностима; новински листови и публикације којима је забрањен унос у Југославију; сумњива лица.

Година: 1919-1940, с.а.

Врста документа: извештај, распис, телеграм, писмо, преглед.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 401-753.

Напомена: За исељена лица из Југославије у САД која су осумњичена за антидржавну делатност видети у Ф-60

21 30 ЕВАКУАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗАРОБЉЕНИКА И ИЗБЕГЛИЦА ИЗ РУСИЈЕ

Организовање помоћи преко америчког црвеног крста за југословенске грађане (цивиле и војне добровољце) блокиране у Сибиру; материјални проблеми; тешкоће приликом транспорта железницом ка Владивостоку; инциденти са большевичким властима; евакуација бродовима; потрага за лицима несталим у Сибиру.

Година: 1918-1921, 1923-1924, 1928.

Врста документа: извештај, писмо, телеграм, преписка.

Језик: српски, француски, енглески.

Фолијација: 1-189.

21 31 ЈУГОСЛАВИЈА И ЈАДРАНСКО ПИТАЊЕ

Југословенско-америчко-италијански односи поводом "Јадранског питања" односно разграничења између Југославије и Италије; полемика у америчком конгресу о ситуацији у Далмацији и југословенско-италијанским односима; протести у југословенским градовима против италијанске политике у Истри и Далмацији; о демонстрацијама на италијанским универзитетима против Југославије; инциденти у Сплиту и другим далматинским градовима; америчке поморске снаге у Јадрану; изјаве председника Вилсона и бившег председника Тафта о Ријечи и Далмацији; апел југословенског народног вијећа из Ријеке америчком сенату; представници исељеника неких европских народа међу којима и југословенских и италијанских на саслушању пред одбором за спољну политику америчког сената; разговори југословенског посланика са америчким званичницима; сукоб између Председника Вилсона и републиканаца око спољнополитичких питања; унутрашњо-политичка ситуација у Италији и Јадранско питање; Данунцијева акција у Далмацији и Боки которској и изјава Клемансоа о његовој активности; пропаганда у Америци у вези италијанско-југословенског сукоба; мировна конференција у Паризу и јадранско питање; размимоилажења САД са осталим савезницима; Албанија у оквиру питања разграничења између Југославије и Италије; реаговање Југославије на одлуку конференције амбасадора о Боки которској; питање Ријеке; Вилсонов предлог граничне линије; вести о припремама Италије за напад на Југославију; решење југословенско италијанског спора и потписивање Мира у Рапалу.

Година: 1919-1921.

Врста документа: извештај, нота меморандум, писмо, преписка, новински исечак, билтен, мапа.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 190-703, 264/а,б,в.

22 32 ЈУГОСЛАВИЈА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

Евакуација југословенске владе из земље; размере штете и страдања услед немачког напада у Београду; ратни злочини окупатора; проглашење НДХ и устројство њене управе; усташки злочини; предаја Далмације Италији; вести о оружаном отпору окупатору; социјала ситуација и морал становништва у окупираној Југославији, ситуација у Словенији; организација и бројно стање југословенских снага на Блиском истоку; побуна у делу југословенски снага; о Недићевој влади; вести о борбама у земљи примљеним из штаба Драже Михајловића; о акцијама партизана и сукобима са четницима; стање у Србији, Хрватској и Босни и Херцеговини; кризе југословенске владе у Лондон; персоналне и организационе промен у влади; оснивање "Комитета народног ослобођења"; комунистичка пропаганда; економско стање у Југославији; венчање краља Петра; набавке возила и потрепштина за двор; евакуација становника Далмације на Блиски исток; наредба Шубашићеве владе о прикључењу краљевских трупа НОП.

Година: 1941-1944.

Врста документа: извештај, меморандум, уредба, летак, прокламација, преписка, саопштења, телеграм.

Језик: српски, енглески, словеначки.

Фолијација: 1-1066, 633/а, 702/а,б, 752/а.

Напомена: О спољнополитичкој активности југословенске владе у Лондону видети у Ф 40-41.

23 33 ПОМОЋ ЈУГОСЛАВИЈИ ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Прикупљање прилога америчких и југословенских исељеничких друштава за помоћ деци и болеснима у окупираној Југославији; вести о стању у земљи; делатност установа краљевске владе на организацији помоћи; достава хране, одеће и лекова за окупирану Југославију преко америчког и швајцарског црвеног крста; помоћ преко УНРРА; прикупљање новца за фонд Драже Михајловића.

Година: 1940-1945.

Врста документа: извештај, меморандум, пропратни акт, билтен.

Језик: српски, енглески, словеначки.

Фолијација: 1-582, 319/а, 417/а,б,в,г, 430/а,б, 464/а, 465/а,б,в,г.

23 34 ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ДИПЛОМАТЕ У НЕМАЧКОМ ЗАРОБЉЕНИШТВУ

Заробљавање југословенских дипломата у Немачкој по отпочињању напада Немачке на Југославију; протести југословенске владе и настојања да се уз помоћ САД и Швајцарске ослободе; случај службеника југословенског конзулата у Марсеју; случај службеника југословенског посланства у Румунији.

Година: 1941-1943.

Врста документа: извештај, нота.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 583-659.

24 35 ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ ЈУГОСЛОВЕНСКИМ РАТНИМ ЗАРОБЉЕНИЦИМА И ИНТЕРНИРЦИМА (1941-1942)

Организовање хуманитарних друштава од стране Американаца и југословенских исељеника у САД за прикупљање помоћ југословенским ратним заробљеницима у Немачкој и Италији; организација "Yougoslav Relif"; југословенски заробљеници у Мађарској; коришћење средстава из "lend lease" за набавку потрештина; достава помоћи путем америчког црвеног крста.

Година: 1941-1942.

Врста документа: извештај, меморандум, реферат, летак, писмо, пропратни акт, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-709, 105/а.

25 36 ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ ЈУГОСЛОВЕНСКИМ РАТНИМ ЗАРОБЉЕНИЦИМА И ИНТЕРНИРЦИМА (1943-1944)

Прикупљање помоћи за југословенске ратне заробљенике и интернирце у Немачкој и Италији; стање у појединим логорима; добротворни скупови југословенских исељеника и угледних Американаца; донације појединаца; подаци о количини робе и утрошеним сумама; имена појединих заробљеника и логори у којима се налазе.

Година: 1941-1944, 1946. с.а.

Врста документа: извештај, меморандум, новински исечак, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-854, 673/а.

26 37 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ - I

Проблеми југословенске трговачке морнарице на почетку Другог светског рата; одбијање пловидбе у ратним зонама од стране помораца; захтеви за вишим надницама; реквирирање југословенских трговачких бродова за ратне потребе по уласку Југославије у рат; изнајмљивање бродова Британцима; преговори између југословенске владе, бродовласника и помораца о новим условима рада и надницама; проблеми са појединим морнарима и посадама појединих бродова; ослобађање југословенских трговачких бродова по капитулацији Италије; набавка бродова на рачун "Lend lease-a"; југословенски речни бродови затечени у Аустрији по завршетку рата; рад посланства са поморцима; југословенска поморска удружења у САД; рад поморског уреда у Њујорку; подаци о стању југословенске флоте и броја помораца у САД.

Година: 1939-1945.

Врста документа: извештај, проглас, распис, пропратни акт, телеграм.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-918.

Напомена: Од 1942. у Посланству је упоредо вођен и посебан бродски протокол.

27 38 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРЦА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ - II

Састанци савезничких поморских представника и конзула ради договора о питањима савезничке трговачке морнарице; ПООЛ југословенских помораца у Њујорку; позиције југословенских бродова на мору; састанци југословенског поморског комитета; састанци паритетног одбора; подаци о броју дезертера, незапосленим морнарима и официрима.

Година: 1941-1945.

Врста документа: извештај, записник, табела, списак, пропратни акт, телеграм.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-604, 64/а, 96/а, 121/а.

28 39 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ - III

Бродови југословенске трговачке морнарице у савезничкој служби сређени по досијеима А-Л; подаци о тонажи; спискови чланова посаде; случајеви потопљених бродова; дисциплински случајеви.

Година: 1921, 1939-1945.

Врста документа: извештај, записник, списак, писмо, пропратно акт, телеграм.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-619, 99/а.

29 40 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ - IV

Бродови југословенске трговачке морнарице у савезничкој служби сређени по досијеима Љ-Ф; подаци о тонажи; спискови чланова посаде; случајеви потопљених бродова; дисциплински случајеви.

Година: 1938-1945.

Врста документа: извештај, списак, пропратни акт, телеграм, записник.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-779, 703/а, 769/а.

30 41 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЈЕВРЕЈИ

Број Јевреја у Југославији; долазак јеврејских избеглица у Југославију; Давид Албала о положају Јевреја у окупираној Југославији; организовање помоћи за избегле југословенске Јевреје; неспоразуми међу југословенским Јеврејима избеглим на Кубу; настојање југословенске владе да се помогне евакуација југословенских Јевреја са италијанског окупационог подручја по њеној капитулацији; прихват Јеврејских избеглица у логор у Освегу у Канади; контакти југословенског посланства у САД са тамошњим јеврејским организацијама.

Година: 1922, 1931, 1933-1935, 1937-1939, 1941-1945.

Врста документа: извештај, меморандум, распис, брошура, билтен.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-632, 99/а.

31 42 ЈЕВРЕЈСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ ОКУПИРАНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Настојања појединаца и породица да избегну пред нацистичким терором; молбе да им се одобре визе за САД и латиноамеричке земље; тешкоће боравка у земљама транзита.

Година: 1940-1945.

Врста документа: пропратни акт, телеграм.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-615, 567/а.

МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ

32 43 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА

Унутрашња и спољна политика појединих земаља као и односима Краљевине Југославије са појединим земљама; Међународно признање Краљевине СХС; ситуација у Корушкој; спор са Румунијом око територијалног разграничења; војна мисија у Сибиру; дипломатски односи Србије и КСХС с Јапаном; обнова дипломатских односа са Немачком; југословенски бољшевици у Русији; долазак руских избеглица у КСХС и молба влади САД да финансијски помогне њихово издржавање; прекид дипломатских односа КСХС са Холандијом; стање румунских оружаних снага; Став југословенске владе према Грчко-турском конфликту; разговори са грчким министром спољних послова у Београду; о признању балтичких држава; аустријско-турски односи; аустријско-пољски односи; излагање министра спољних послова КСХС о спољној политици у скупштини; ситуација у Грчкој и однос према словенском становништву; почетак спровођења реформи и верско питање у Турској; контакти југословенског посланика у Бечу са совјетским дипломатом; разговор Посланика у САД Тресих-Павичића са француским амбасадором о односима Француске и КСХС као и стању преговора са САД по питању ратних дугова; унутрашња политичка ситуација у Француској, предлог Италије Немачкој у погледу Аустрије; спорна питања између Аустрије и КСХС; антијугословенска пропаганда у Аустрији, немачки кредит СССР; изјаве водећих немачких политичких личности посланику КСХС о односима двеју држава; немачки канцелар о немачко-француским односима; Мађарска пропаганда против Мале Антанте; затегнутост у италијанско-турским односима; енглеско гледиште по питању разоружања; штрајкови рудара у Енглеској; закључење нових трговинских уговора КСХС са неким европским земљама; обраћање представника немачке националне мањине у Краљевини Ватикану; делегација КСХС на преговорима с Ватиканом; бољшевичка активност на Балкану; унутарпартијски сукоби у СССР; "Известија" о односима СССР и КСХС; национална свест словеначких радника у Немачкој; спољна трговина Јапана и удео Југославије у њој; ставови Француске и Турске према италијанско-албанском пакту; политички и трговински односи СССР и Турске; односи Француске и Турске; односи Британије и Турске; унутрашњополитичка ситуација у Белгији; ситуација у Кини; шведски зајам КСХС; пакт између КСХС и Грчке; одговор југословенске владе на меморандум француске владе о организацији европске федералне уније; исплата ануитета Југославије Британији по основу ратног дуга; Немачка пропаганда за ревизију мировног уговора; о настојању Хабсбурговаца на престо; француско-британски договор поводом Италијанског напада на Етиопију (Абисинију); односи Француске према Југославији с освртом на француску спољну политику; мађарска ревизионистичка политика; турско-албански односи; корак британске владе по питању узајамне војне помоћи на основу пакта друштва народа и одговор југословенске владе; став југословенске владе поводом отказа локарног пакта од стране Немачке; посета пољског министра спољних послова Југославији; о евентуалној ремилитаризацији Дарданела; јапанско-кинески сукоб; нафтни споразум Југославије и Румуније; посета премијера Стојадиновића Турској; говор белгијског краља; став југословенске владе према догађајима у Шпанији; пут египатског министра спољних послова у Европу и односи Египта са Британијом; забрана регрутовања добровољаца за грађански рат у Шпанији, француско-енглеско декларација; посета немачког министра спољних послова Југославији; конкордатско питање у Југо-

славији; национал социјалистички конгрес у Нирнбергу; кинеско-совјетски односи; пољско-литвански спор; питање Судета; Хитлерова посета Риму; исељавање муслимана из Јужне Србије у Турску; санџак Александрета; стварање неутралног блока од Балтика до Црног мора; посете кнеза Павла и претседника владе Милана Стојадиновића неким европским државама; немачка мањина у Југославији и југословенска у Немачкој; укидање југословенског посланства у Аустрији после Аншлуса; Пољска и јеврејско питање; Јевреји у Аустрији; мађарско-чехословачки односи после судетске кризе; посета британског премијера Риму; посета југословенског министра спољних послова Немачкој; реаговање југословенске владе на напаве у француској штампи; југословенска спољнополитичка позиција; питање Данцига и коридора; совјетско-немачки пакт; став југословенске владе поводом избијања Другог светског рата; успостављање дипломатских односа Југославије и Словачке; румунско-мађарски односи; економска ситуација у Немачкој; стање саобраћаја у СССР; "Мала антанта".

Година: 1919-1939.

Врста документа: извештај, меморандум, распис, пропратни писмо, новински исечак, фотографија, брошура.

Језик: српски, енглески, француски, немачки.

Фолијација: 1-815, 191/а.

Напомена: Због обимности, грађа о појединим земљама и њиховим односима са Југославијом у горе наведеном периоду је засебно класификована; о томе видети у наставку инвентара.

33 44 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - АЛБАНИЈА

Питање Скадра и границе према Албанији на мировној конференцији у Паризу; побуне Албанаца у северној Албанији против италијанске окупације и написи у америчкој штампи о томе; делатност Чекрезија и Фан Нолија у Америци и биографски подаци о њима; контакти посланства КСХС са поменутом двојицом; молба албанске владе председнику Вилсону за подршку; албански напади на демаркациону линију са КСХС и реаговање Владе; разговори посланика КСХС са америчким званичником поводом албанског питања; успостављање дипломатских односа КСХС са Албанијом; мисија италијанског посланика у Албанији; преврат у Албанији; написи у албанским листовима у Америци; упади припадника албанских племена на територију КСХС; албанска емиграција у САД и друштво "Ватра"; албанска пропаганда у САД; боравак Фан Нолија у САД; експлоатација петролеја у Албанији од стране британске компаније; реаговање Владе КСХС на потписивање италијанско албанског пакта; молба албанске емигрантске организације у САД Мусолинију да подржи њихове захтеве у погледу Косова; позив албанских организација у САД упућен тамошњим македонским исељеницима; италијанска интервенција и припајање Албаније; став југословенске владе поводом тога; стање у окупираној Албанији.

Година: 1919-1940.

Врста документа: извештај, преписка, распис, телеграм, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-472.

**34 45 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА -
БУГАРСКА I**

Третман цивилног становништва од стране бугарских окупационих власти у Србији; повреде хашке конвенције у погледу третмана српских ратних заробљеника у Бугарској; потписивање Нејског мира са Бугарском; односи Бугарске са Турском, Румунијом и Грчком; ситуација у Бугарској; бројно стање бугарских оружаних снага; премијера Стамболијског и став Владе КСХС о преврату у Бугарској; бугарска комитска активност у Југославији; бугарска пропаганда међу исељеништвом пореклом из Македоније у САД; скупови и остале активности македонских исељеника пробугарски настројених или склоних независној Македонији; сарадња истих организација са хрватским политичарима; пропагандна предавања бугарских посланика у САД међу исељеницима и америчким грађанима; југословенска контра пропаганда; загранично представништво бугарског земљорадничког народног савеза (секција Југославија); сумњива лица.

Година: 1918-1925.

Врста документа: извештај, преписка, билтен, плакат, новински чланак.

Језик: српски, бугарски, енглески.

Фолијација: 1-810, 580/а,б,в.

Напомена: Због бугарског утицаја на македонско исељеништво у САД оно је у Посланству вођено у оквиру досијеа Бугарска па је то класификовано задржано и овде (Ф-34-36).

**35 46 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА -
БУГАРСКА II**

Ситуација у Бугарској; односи Чехословачке и Бугарске; бугарско-грчки трговински уговор; зајам Бугарској за смештај избеглица; комитски упади на југословенску територију и терористичка активност македонске револуционарне организације; смањивање затегнутости бугарско-југословенских односа, конгреси македонских и бугарских организација у САД и Канади; имена активиста; сарадња са хрватским и црногорским антијугословенским организацијама у емиграцији; бугарска пропагандна активност у САД и југословенска контра пропаганда; написи у америчкој штампи; активност епископа Николаја Велимировића на сузбијању бугарског утицаја на исељенике из Македоније.

Година: 1926-1930.

Врста документа: извештај, преписка, новински чланак.

Језик: српски, бугарски, енглески, француски.

Фолијација: 1-639, 334/а.

**36 47 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА -
БУГАРСКА III**

Унтрашња политичка ситуација у Бугарској; акција бугарске владе на сузбијању екстремистичких организација укључујући и ВМРО; отопљавање односа Бугарске и Југославије; састанак Стојадиновића и Кјосеиванова; Бугарска и балкански пакт; бугарски посланици у САД; конгреси бугарских и македонских исељеничких организација у САД и Канади; имена учесника, сарадња са емигрантским организацијама Хрвата и Црногораца; вести о припремама

атентата на Кнеза Павла од стране македонских емиграната у САД; активност македонских исељеничких организација у Европи; делатност југословенских дипломатско-конзуларних представништава на сузбијању антијугословенске делатности исељеника из Бугарске и Македоније у САД и Канади; "Вардар"-друштво српских исељеника из Македоније.

Година: 1931-1942.

Врста документа: извештај, препискао, новински чланак, плакат, брошура.

Језик: српски, бугарски, енглески.

Фолијација: 1-834.

Напомена: Документа из 1940-1942. се односе искључиво на бугарско-македонску емиграцију у САД док за остала која се тичу Бугарске у овом периоду видети у "Међународни односи у Другом светском рату" Ф-39-40.

37 48 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - ИТАЛИЈА

Унутрашња ситуација и спољнополитички односи Италије; односи са Краљевином Југославијом; италијанска пропаганда међу аустроугарским ратним заробљеницима хрватског порекла; "Ријечко питање"; реаговање Владе КСХС поводом могуће италијанске акције у Албанији; став америчке владе поводом питања Ријеке; фашистичка акција; потписивање Санта Маргаретске конвенције; текст Закона о споразуму о Ријечи; текст Пакта пријатељства и срдчане сарадње између КСХС и Италије; италијанска пропаганда према Балкану; пропагандна кампања против Југославије, антијугословенске демонстрације у Задру, Горици и у другим местима; захтеви за присаједињење Далмације Италији; став Италије према могућност Аншлуса; италијански листови у САД; протести италијанске владе због написа у југословенској штампи и о одговори Владе; ратне претње према Југославији италијанског генерала у Албанији; бројно стање италијанских оружаних снага; састанци италијанских званичника са мађарским и совјетским; становиште југословенске владе о одговорности Италије за терористичку активност поводом атентата у Марсеју, италијанско-етиопски (абисинијски) сукоб пред Друштвом народа и санкције против Италије; одговор југословенске владе на италијанску ноту поводом санкција; економска ситуација у Италији, састанак представника земаља римског споразума у Италији; посета италијанског министра спољних послова Берлину; закључење политичког и новог трговинског споразума између Југославије и Италије; састанак Цинцар-Марковића и грофа Ђана у Венецији; посета Кнеза Павла Италији; италијанска политика према Француској и Британији; италијанско-грчки односи; изјава италијанског министра поводом окупације Албаније; италијански посланици у САД.

Година: 1919-1924, 1926-1939.

Врста документа: извештај, нота, меморандум, преписка, билтен, новински чланак.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-427.

Напомена: О спору КСХС и Италије око разграничења и потписивању рапалског мира видети у Ф-21 (ј.о. 31).

38 49 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - МАЂАРСКА

Мађарска унутрашња политичка ситуација и односи са иностранством; односи Југославије и Мађарске; затегнутост и инциденти на демаркационој линији између Мађарске и КСХС; инциденти у Суботици; "Бели терор" у Мађарској; "Барањска српско-мађарска република"; Словенци у прекомурју; међународни положај Мађарске; покушај доласка Хабсбурговаца на власт; активност савезничке контролне комисије у Мађарској; стање мађарских оружаних снага; односи Мађарске са Бугарском и Турском; мађарска пропаганда делатност у Британији; пропаганда активност бивших мађарских званичника и мађарског исељеништва у САД против одредаба тријанонског мира, активност југословенских, чехословачких и румунских посланстава и исељеничких удружења на њеном сузбијању; реакције америчке штампе поводом мађарских захтева; афера са фалсификовањем француских франака у Мађарској; положај Јевреја у Мађарској; југословенско-мађарски трговински уговор; мађарска национална мањина у Југославији и југословенска у Мађарској; Мађарска и Марсејски атентат; посете Хортија Риму и Бечу; разговори италијанског и мађарског министра спољних послова у Будимпешти; реаговање мађарске штампе на изјаву Розенберга по питању ревизије послератних мировних уговора.

Година: 1920-1939.

Врста документа: извештај, преписка, меморандум, нота.

Језик: српски, енглески, француски, словеначки.

Фолијација: 1-520.

39 50 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - БАЛКАНСКИ ПАКТ

Састанци земаља чланица "Балканског пакта" и донешене одлуке; иницијативе за потписивање пакта и текст споразума; састанак савета "Мале антанте" и "Балканског пакта" у Београду; Мађарска и "Балкански пакт"; крај Пакта.

Година: 1925, 1933-1934, 1936-1940.

Врста документа: извештај, преписка, билтен, распис.

Језик: српски, француски.

Фолијација: 1-83.

39 51 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - МАЛА АНТАНТА

Састанци представника земаља чланица организације "Мала антанта" и донешене одлуке; закључење дефанзивног уговора између ове три државе; споразум са Мађарском; написи у америчкој и совјетској штампи о "Малој антанти".

Година: 1920, 1924-1926, 1935-1938.

Врста документа: извештај, преписка, распис, билтен, коминике.

Језик: српски, француски.

Фолијација: 84-147.

39 52 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ I

Консултације југословенског посланика у САД Фотића са Кордел Халом, Самнером Велсом и другим званичницима америчког министарства спољних послова о међународној ситуацији; организација и састав америчког министарства спољних послова; Фотићеве консултације са дипломатским представницима других земаља; консултације југословенских дипломата са америчким представницима у другим државама и Југославији; југословенско спољно-политичко гледиште; позиција и гледиште САД према сукобу у Европи; расположење америчког јавног мњења; мисија Самнера Велса у Европи; став Немачке према његовој мисији; амерички став према "Балканском пакту"; пријем Рузвелтове поруке Мусолинију у Италији; Нуманова мисија у Софији; ситуација у Немачкој; питање рестаурације Хабзбурговаца; југословенски проблеми са набавком сировина; састанак Хитлера и Мусолинија на Бренеру; утицај немачких војних успеха на позицију појединих земаља; пребацивање депозита појединих европских земаља у америчке банке; субверзивна активност страних држављана у САД; реаговање САД на немачку инвазију Данске и Норвешке; кампања у Немачкој против Рузвелта; утицај капитулације Француске на америчку унутрашњу и спољну политику; односи САД и Велике Британије; мишљење америчких званичника о способности Британије да настави рат; британско гледиште поводом тренутне ситуације; руско-фински сукоб; америчка помоћ Финској; америчка трговина са земљама средоземног басена; ситуација у Румунији; ситуација у Италији; италијанска политика према Балкану; напад на Грчку; намере према Југославији; мађарски предлог о контроли Дунава; посета мађарског министра спољних послова Југославији ради потписивања пакта о пријатељству; стање у СССР и његова спољна политика; односи САД и СССР; ситуација на Далеком истоку; потписивање пакта са Јапаном у Берлину; реаговање САД на склапање Тројног пакта; покрет немачких трупа у Румунији и увођење америчких санкција према њој; југословенска влада о италијанско-грчком сукобу; протест југословенске владе због бомбардовања Битоља; односи САД и Јапана; о намери америчке владе да уведе ембарго на депозите европских земаља у САД; америчка помоћ Британији.

Година: 1940.

Врста документа: извештај, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 148-675, 454/а.

40 53 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ II

Ситуација у Европи и положај Југославије пред њен улазак у Други светски рат; политичка и материјална подршка САД Британији; настојања САД да подстакну још незарађене државе на отпор "Силама осовине"; стање у Румунији и снага и распоред немачких трупа у њој; напад "Сила осовине" и окупација Југославије; прелазак југословенске краљевске владе у избеглиштво и сарадња са Британцима; прекид дипломатских односа Југославије и неких земаља и преузимање заступања југословенских интереса од стране трећих земаља; протест југословенске владе савезничким земљама због распарчавања Југославије од стране окупатора; став САД према румунском, мађарском и бугарском учешћу у рату на страни "Сила осовине"; турска неутралност; Италија и НДХ; напад Немачке на СССР; односи САД и СССР; мисија Харија Хопкинса; САД и француска влада у Вишију; британско-совјетски односи; обнова дипломатских односа СССР и Југославије; јапански напад и улазак САД у рат;

сарадња југословенске владе са осталим владама у избеглиштву; предлог за заједничку декларацију о кажњавању ратних злочина окупатора; споразум са Грчком о формирању Уније; комбинације за стварање других унија у Европи; о отварању другог фронта; британска помоћ јединицама Драже Михајловића; једно америчко виђење о послератном положају малих држава у централној и југоисточној Европи.

Година: 1941-1942.

Врста документа: извештај, нота, меморандум, преписка, пресклип.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-458, 28/а.

41 54 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ III

Састанци и одлуке лидера савезничких сила; односи САД, Велике Британије и СССР; покушаји појединих земаља чланица "Тројног пакта" да ступе у тајне преговоре са савезницима; предлог за стварање федерације у централној Европи; пољско совјетски односи; изјаве чехословачких и пољских државника; послератна позиција балтичких држава; притисци зараћених страна на Турску да уђе у рат; мисија Кардинала Спелмана; совјетски напади на Дражу Михајловића и подршка Титу и став Велике Британије и САД поводом тога; британска политика према краљевској влади и Титовом покрету, став комунистичког покрета у Југославији према могућем савезничком искрцавању у Југославији; југословенска влада о савезничкој акцији на Балкану; југословенска влада о пропартизанском ставу радио Лондона; став САД према капитулацији Италије; Формирање "Средоземне комисије"; захтев Југославије да учествује у комисији за примирје са Италијом; питање послератних граница у Европи; југословенске територијалне аспирације према Италији; стање у Албанији и албанске територијалне претензије; изјава југословенске владе и став САД поводом тога; пројекти САД за послератну Немачку; повлачење Кордел Хала и постављење Стетинијуса за новог америчког министра спољних послова; политичка позадина промене министара.

Година: 1943-1944.

Врста документа: извештај, преписка, меморандум.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-418.

41 55 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ - ПОЛИТИЧКО-ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ ЕМИГРАНТСКИХ ПОКРЕТА И ГРУПА У САД

Деловање страних политичких група, покрета и појединаца и САД у циљу придобијања америчких политичких кругова и јавности за подршку њиховим националним и политичким циљевима; политичка активност Ота Хабсбуршког, Куденхов-Калергија, Константина Чекрезија, грофа Сфорце, Тибора Екхарта, Косте Тодорова.

Година: 1940-1945.

Врста документа: извештај, преписка, реферат, пресклип.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 419-860.

42 56 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ - ЈУЖНА И ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА 1918-1945 - ОПШТЕ

Нотификација владама Јужне и Централне Америке о стварању југословенске државе и признање новостворене државе од истих; предлог за отварање дипломатско-конзуларног представништва КСХС у Јужној Америци; разматрање интерамеричких односа и ставови према светским питањима; југословенско исељеништво у неким државама Јужне Америке; посета југословенског дипломате неким државама Јужне Америке; нотификација рођења принца Андреја; конзуларна надлежност за земље Централне Америке; молба југословенске владе владама Бразила и Аргентине да помогну ослобађање интернираних југословенских дипломата у Немачкој; дипломатска заштита југословенских интереса од стране Француске и САД у неким земљама Јужне и Централне Америке.

Година: 1920, 1922-1923, 1930-1931, 1933, 1941.

Врста документа: извештај, преписка, нота, билтен.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-76.

42 57 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ - ЈУЖНА АМЕРИКА 1918-1945 - ПОЈЕДИНАЧНЕ ЗЕМЉЕ

Унутрашњо-политичка и економска ситуација и спољнополитички односи држава Јужне Америке; односи Југославије и јужноамеричким државама; југословенско исељеништво; обавештења југословенској Влади о ступању на дужност нових председника република у појединим земљама Јужне Америке; обавештење о рођењу деце краља Александра упућено тамошњим владама; постављења посланика; признање нове владе у Аргентини после преврата; опсадно стање у Бразилу; о могућности насељавања; о могућностима успостављања дипломатских односа Југославије и Бразила; изјава тамошњег југословенског посланика штампи поводом напада "Сила осовине" на Југославију; улазак Бразила у Други светски рат; спор Еквадора и Перуа; унутрашњо-политичка ситуација у Чилеу и односи са осталим латиноамеричким земљама; реакција Чилеа на Аншлус; организације југословенског исељеништва у Јужној Америци; "Југословенска народна одбрана"; захтеви исељеника за отварање југословенских конзлата; откриће нацистичког агента у југословенском почасном конзулату у Монтевидеу; југословенска пропаганда према исељеништву; антијугословенска делатност група и појединаца; помоћ и донације југословенских исељеника; прослава ослобођења Београда 1944. године; заоставштине исељеника.

Година: 1918-1926, 1928-1931, 1934-1935, 1937-1944.

Врста документа: извештај, нота, телеграм, писмо.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 77-425, 205/a, 236/a, 293/a, 404/a.

43 58 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ - ЦЕНТРАЛНА АМЕРИКА 1918-1945 - ПОЈЕДИНАЧНЕ ЗЕМЉЕ

Политичко и економска ситуација у појединим државама Централне Америке и њихови међународни односи; привредна демографска и културна

статистика; односи Југославије са појединим државама Централне Америке; председнички избори у Гватемали; реципрочна заштита права грађана у судству и рударењу између Гватемале и КСХС; прогон југословенских исељеника због ширења большевичких идеја; о могућности трговинске сарадње Југославије са државама централне Америке, посебно Салвадором; насељавање југословенских грађана у Мексику; предлог мексичке владе југословенској за склапање уговора о пријатељству и успостављање дипломатских односа; предлог Константина Фотића југословенској влади да буде акредитован и на Куби; пропагандне емисије на кубанском радију о Југославији; нотификација о рођењу деце краља Александра тамошњим владама.

Година: 1918-1945.

Врста документа: извештај, телеграм, писмо, нота.

Језик: српски, француски.

Фолијација: 1-561, 154/а,б, 197/а, 274/а, 325/а.

44 59 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ - КАНАДА 1918-1945

Унутрашња и спољна политика Канаде; југословенско-канадски односи; тамошње југословенско исељеништво; писање канадске штампе; незапосленост у Канади, буџет; пут канадског премијера у САД; канадска санитетска мисија у Црној Гори; социјални и економски положај југословенског исељеништва у Канади, подаци о њиховом броју, институцијама и удружењима; став и третман канадских званичника према досељавању Југословена; ратни добровољци; проблеми репатријације; обиласци југословенских колонија од стране конзуларних представника и њихова предавања; про и антидржавне организације југословенског исељеништва; "Српска народна одбрана" у Канади; југословенска комунистичка организација; оснивање организације ХСС "Стјефан Радић" у Торонту; сарадња хрватских и македонских сепаратистичких организација; отварање првог хрватског дома у Канади; активност конзулата у Монреалу на сузбијању антијугословенске пропаганде; југословенска пропаганда; бугарска пропаганда у Канади; југословенски исељенички листови у Канади; српска црква у Канади; помоћ југословенских исељеника Југославији; формирање друштва канадских пријатеља Југославије; подршка партизанском покрету од стране дела исељеништва; положај Немаца - југословенских држављана у Канади по избијању Другог светског рата; отварање југословенског посланства у Отави; посета посланика у САД К. Фотића Канади, Посета Краља Петра II Канади, рад конзулата у Монреалу, постављења и промене службеника; новински написи у канадској штампи о ситуацији у Југославији, смрти Краља Петра I, сукобима са Италијом и Бугарском.

Година: 1917-1944.

Врста документа: извештај, преписка, брошура, пресклипови.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-939, 33/а, 379/а, 433/а, 732/а.

45 60 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - КОНФЕРЕНЦИЈЕ И СПОРАЗУМИ

Делегација КСХС на мировној конференцији у Паризу; конференција у Ђеневи; конференције о националним мањинама; комисија за репарације; Бриан-Келогов пакт; конференција ФИДАЦ; међународни суд у Хагу; заседања

Друштва народа; међународна унија за друштво народа; конференција у Вилијемстауну; конференције о разоружању; конференција за ограничење поморског наоружања у Лондону; конференција девет сила у Бриселу, нионски споразум средоземних сила; лондонски комитет за немешање у шпански грађански рат; светска економска и монетарна конференција у Њујорку; међународна економска конференција у Лондону; конференција за шећер; панамеричке конференције, дунавска комисија, дунавски конгрес у организацији Фордам универзитета.

Година: 1919-1922, 1924-1940.

Врста документа: извештај, нота, преписка, распис, пресклип.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-777, 654/а.

46 61 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА - КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНВЕНЦИЈЕ

Радио-телеграфска конференција у Вашингтону; међународна конференција рада у Вашингтону; текстилна конференција под окриљем међународног бироа рада; конгрес интернационалног женског савеза; конгрес ротари клуба; конвенција о забрани употреба боја државне заставе у циљу трговачке пропаганде; конференција трговинских комора централне Европе у организацији Карнегијеве задужбине; конгрес међународне трговинске коморе; међународна конференција за цивилно ваздухопловство; међународна ваздухопловна изложба у Београду; конгрес међународне аеронаутичке федерације; конференција о путевима; конференција о енергији; конвенција о заштити људског живота на мору; конгрес библиотекара; XV међународни конгрес архитектата; светски црквени сабор; еухаристички конгрес; конгрес "Пах Романа"; конвенција о међународној размени званичних, научних и књижевних публикација; конференција за заштиту ауторских права, конгрес за међународно право; професорски конгрес; конгрес светске федерације просветних удружења; сеизмолошки конгрес; конгрес за хидрологију и климатологију; конгрес; међународне научне организације; међународни конгрес науке о земљи; конгрес пиретотерапије; међународни физиолошки конгрес; конгрес за војну медицину и фармацију; конгрес за борбу против туберкулозе; XI конгрес за историју медицине; конгрес за образовање глувих; конференција слепих; конференција о антиалкохолизму; конференције и конвенције о дроги; живинарски конгрес; међународни фармерски конгрес; међународна конференција живота на селу; међународна студентска конференција; омладински конгрес; међународни биро против III интернационале; средњо-европски саобраћајни конгрес у Бечу; Паневропски конгрес у Бечу; ратификоване и озаконе конвенције и уговори у 1929. године.

Година: 1919-1920, 1922, 1924-1940.

Врста документа: извештај, нота, преписка, распис, билтен.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-528, 31/а.

**47 62 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА -
МЕЂУНАРОДНЕ ИЗЛОЖБЕ У САД**

Светска изложба у Њујорку; светска изложба у Чикагу; изложба у Сан Дијегу; међународна изложба у Сан Франциску; изложба у Сан Франциску, поводом отварања моста Голден гате; међународна изложба у Филадельфији поводом стопедесете годишњице рођења Џорџа Вашингтона; међународна изложба у Кливленду; туристичка изложба; филателистичка изложба; изложба мустри; олимпијске игре у Лос Анђелесу.

Година: 1925-1928, 1931-1933, 1935-1941.

Врста документа: извештај, телеграм, пропратни акт, брошура, нота.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-681, 68/а, 466/а, 637/а.

**48 63 МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ - КОНФЕРЕНЦИЈЕ И МЕЂУНАРОДНЕ
ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА**

Међусавезничка седница по питању буџета Друштва народа; Међународни биро рада; конференција УН за помоћ и обнову; конференција за исхрану и пољопривреду; монетарни фонд; Central European Planning Board; конференција за жито; УНРРА; конференција о образовању и обнови универзитета; конференција по питању школовања студената на америчким универзитетима; међународни студентски конгрес; међународни студентски дан; конференција војних хирурга; пословна конференција; пан европска конференција; међународна конференција за цивилну авијацију; ратна изложба у Чикагу; међународни комитет шума ЦИБ; конференција о организацији европског саобраћаја; конференција Уједињених нација у Сан Франциску; међународна женска изложба.

Година: 1941-1945.

Врста документа: извештај, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-530, 314/а,б, 324/а.

ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД**49 64 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1919-1929**

Југословенска исељеничка друштва, новине школе и цркве (спискови); извештаји посланика КЈ о стању у југословенском исељеништву и посетама исељеничким колонијама; преписка са истакнутим исељеницима; протести југословенских исељеника поводом италијанских аспирација на Јадрану и порука америчком председнику тим поводом; политичка и пропагандна активност присталица краља Николе и самосталности Црне Горе; акција хрватских сепаратиста у САД; конвенција "Југословенског републиканског удружења"; поздравни телеграми исељеничких друштава краљу Петру и краљу Александру; "Српска народна одбрана" у САД, активност и њено гашење; поздравни телеграми америчким званичницима; антијугословенска акција хрватских исељеника тзв. "ауштријака"; бољшевичка пропаганда међу југословенским исељеницима; републиканско радићевска пропаганда; "Бугараши" и бугарска пропа-

ганда међу исељеницима из старе Србије; уједињење "Савеза Сједињених Срба-Слога" и савеза "Србобран" у организацију "Сједињени савез Србобран-Слога"; стварање "Савеза Свесна Србадија" на иницијативу Михаила Пупина; оснивање клуба "Југословенских американки"; оснивање југословенских клубова у неким амерчким градовима; конвенција "Народне хрватске заједнице"; протестне резолуције југословенских исељеника југословенској влади, поводом смртне казне рудару Јури Керовићу и "Белог терора"; конвенција "Југословенске социјалистичке радничке федерације"; соколске забаве; уједињење српских савеза у САД у јединствени; оснивање одбора "Јадранске страже"; позив посланику КЈ у Вашингтону да присуствује освећењу застава савеза добровољаца и освећењу темеља цркве и сиротишта Св. Саве у Либертивилу; позив посланику КЈ да присуствује на прослави хиљадугодишњице хрватског краљевства у Питсбургу; акција симпатизера сељачко-демократске коалиције у САД; оснивање "Хрватског кола" у Америци и Канади; оснивачка скупштина друштва "Југословенска будућност"; оснивање "Српског народног савеза".

Година: 1919-1929.

Врста документа: извештај, писмо, меморандум, нота, прес клипови, летак, реферат, пропратни акт, телеграм.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-774, 136/а, 241/а, 321/а, 361/а, 376/а, 576/а,б,в.

Напомена: О југословенском исељеништву видети и у Ф-1, Ф-71 и Ф-72. Део о македонској емиграцији и бугарском утицају на њу видети такође и у Ф-34-36.

50 65 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1930-1933

Контакти дипломатско-конзуларних представника Краљевине Југославије са појединим југословенским исељеницима; посете исељеничким колонијама; историјат и организација "Хрватске братске заједнице"; активност и организација комунистичког покрета међу југословенским исељеницима у САД; хрватска сепаратистичка пропаганда; скупови чланова "Хрватске сељачке странке" у САД; организација "Хрватско коло"; прекомурски Словенци у Бетлехему, САД; меморандум хрватске емиграције Друштву народа; конвенција "Крањске словенске потпорне једноте; скупштина чланова "Хрватског радише", прослава педесетогодишњице оснивања "Првог српског добротворног друштва" у САД; антијугословенска активност хрватских Фрањеваца у САД; протест југословенских друштава поводом стрељања четворице Словенаца у Трсту; политичка активност Аугуста Кошутића у САД; Светозар Прибићевић и исељеници у САД; акција "Југословенског радничког вијећа"; оснивање друштва Југословена "Вардарска бановина"; конвенција "Српског народног савеза"; градња и освештење Југословенског дома у Индијанополису; акција српске епархије у САД на сузбијања пропаганде "Македонствујушких" и Бугарске међу исељеницима; врбовање југословенских исељеника за одлазак у СССР; позив одбора за прославу 200 годишњице рођења Џорџа Вашингтона "Српском народном савезу" да се укључи у прославу; оснивање "Југословенске централне организације" и "Југословенске жене" у Чикагу и огранака по другим градовима; изборна конференција "Хрватске братске заједнице", имена делегата и писање исељеничке штампе о томе; активност присталица самосталне Црне Горе; интервенција Ватикана поводом антијугословенске делатности хрватских фрањеваца у САД; састанак чланова "Славониц-Америцан прогресив цлуб"; упутство Централног комитета КПЈ о раду међу југословенским исељеницима; позиви посланику КЈ да присуствује прославама исељени-

ка; информације о појединим лицима ангажованим у противдржавној делатности; прославе дана југословенског уједињења; Поздрави краљу Александру са прослава исељеника.

Година: 1930-1933.

Врста документа: извештај, резолуција, меморандум, писмо, летак, плакат, пресс клип, телеграм, пропратни акт.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-998.

51 66 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1934-1935

Контакти југословенских дипломатско-конзуларних представника у САД са појединим југословенским исељеницима; посете исељеничким колонијама; прослава "Видовдана" активност хрватских сепаратиста у САД; акција југословенских дипломатско-конзуларних представника на сузбијању антидржавне делатности; сукоби између чланова "Кола" и ХСС-а; комунистичка акција међу нашим исељеништвом; политички иступи Луја Адамича; боравак и политичка активност Стојана Прибићевића у САД; конференција прогресивних српских радника у Питсбургу; стање у сепаратистичком покрету; сукоб "Кола" и "Хрватског домобрана"; активност Бранимира Јелића и усташког покрета у САД; материјална подршка усташком покрету и пропаганди; акција југословенских представника у САД да се издејствује Јелићево протеривање; преписка између Јелића и Звонка Будака заплена у Берлину; реакције југословенских исељеника поводом убиства Краља Александра; комеморативни скупови југословенских исељеника и изјаве саучешћа поводом убиства краља Александра; изјава мађарског делегата у Женеву Екхарта о умешаности хрватских екстремистичких група у САД у атентат на краља Александра; прикупљање прилога за помоћ усташким терористима којима се суди у Француској; антијугословенска делатност "Македонске политичке организације"; протести ратних ветерана југословенског порекла због усташке пропаганде у САД; антидржавни иступи сарајевског надбискупа Шарића приликом посете САД; распуштање "Југословенске централне организације" у Чикагу и формирање "Југословенске народне федерације"; конвенција "Српског народног савеза"; конвенција "Хрватске братске заједнице; домобранска конвенција; прослава годишњице "Српског добротворног друштва Вук Караџић"; конвенција "Српског потпорног савеза јединство"; активност генералног секретара ХСС Јураја Крњевића у САД; прославе годишњице југословенског уједињења; обележавање 700. годишњице упокојења Светог Саве у српским друштвима у САД; позиви посланику да присуствује прослави.

Година: 1934-1935.

Врста документа: извештај, телеграм, пропратни акт, летак, новински исечак.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-668, 7/а,б,в, 79/а,б, 177/а, 228/а.

52 67 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1936

Активност југословенских представника према исељеницима и исељеничким организацијама; национални рад међу исељеницима; домобрански конгрес у Чикагу; организација и деловање "Хрватске сељачке странке" у САД и Канади; антијугословенски иступи хрватских свештеника у САД; мате-

ријална помоћ хрватских екстремних оргнизација оптуженим усташким терористима у Eks an Provansu; сукоби између хрватских екстремистичких организација у САД; домобрански покрет у САД; контакти хрватских екстремиста са вођством усташког покрета у Европи; написи у хрватској екстремистичкој штампи; акција југословенских представника САД на сузбијању екстремистичке активности и пропаганде и интервенција код америчких власти поводом тога; суђење појединим личностима усташко-домобранског покрета у САД; активност југословенских комуниста у иностранству; југословенски комунистички скуп у Њујорку; дистрибуција хрватских "поштанских марака" и "Куна" међу хрватским исељеницима и захтев југословенских представника код надлежних америчких органа за предузимање законских мера; посета краљевског посланика настрадалим исељеницима од поплава у Пенсилванији; посете југословенских представника у југословенским исељеничким колонијама; Видовдански конгрес у Питсбургу у организацији српских комуниста; усташке претње атентатима на кнеза Павла и Влатка Мачека; југословенски дан у Чикагу; прослава хрватског дана; "Југословенски универзитетски клуб" у Питсбургу; оснивање словеначког друштва "Иван Цанкар Кливленду"; прилике међу словеначким исељеницима у САД; прославе дана југословенског уједињења; позиви југословенским дипломатско-конзуларним представницима да присуствују прославама српских исељеничких друштава; поздравна писма краљевској породици.

Година: 1936.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт, летак, новински чланак.

Језик: српски, хрватски, словеначки.

Фолијација: 1-436, 18/а, 55/а, 364/а,б,в,г,д.

52 68 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО - ПРОТЕСТНА ПИСМА 1933-1938

Протестна писма и резолуције појединих исељеничких друштава и радничких организација упућени југословенским дипломатско-конзуларним пердставницима по питању политичког режима у Југославији и поступања са политичким затвореницима.

Година: 1933-1938.

Врста документа: резолуција, писмо, пропратно писмо.

Језик: српски, хрватски, словеначки.

Фолијација: 437-854.

53 69 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1937-1938

Контакти југословенских дипломатско-конзуларних представника са појединцима и исељеничким друштвима; посете посланика исељеничким колонијама и стање у њима; посета посланика исељеницима у Сент Луису и Њу Орлеансу; исељеничке организације на крајњем западу САД; активност југословенских власти и дипломатско-конзуларних представништава на субијању усташко-домобранске делатности у иностранству, посебно у САД; прославе дана југословенског уједињења; скупови и митинзи усташа и домобрана у САД; пропагандна активност и написи у екстремној антијугословенској штампи; контакти усташке организације у САД са вођством у Европи; кретање појединих чланова и вођа усташке организације у САД и Европи; имена чланова

домобранске организације у САД; домобранска конвенција у Акрону; приходи и расходи организације и материјалне тешкоће домобранских листова; сарадња домобрана и македонске организације; активност хрватских комуниста у САД, конвенција у Кливленду; хрватски дан у Чикагу; излет чланова "Хрватске братске заједнице" у Југославију; сукоб између присталица ХСС и домобрана; проглас домобрана против Влатка Мачека; размирице на концерту Златка Балоковића; вести о намери усташа да убију француског министра спољних послова Делбоа; долазак члана британског парламента Дејвиса у САД на позив тамошњег усташког покрета; посета чланова "Словенске женске звезде" Југославији; Банкет за прикупљање новца за подизање споменика на Цетињу страдалим добровољцима у медованском заливу; немачки исељеници из Кочевја у САД; учешће хрватских исељеника на еухаристичком конгресу у Будимпешти; прослава ратних ветерана-добровољаца; слет српског певачког савеза у Чикагу; српски дан у Детроиту; ставови о југословенској спољној политици изнесени на скупштини чланова словеначког листа "Напреј"; југословенски исељеници на протестном скупу Чехословака поводом минхенског споразума; позиви посланику да присуствује исељеничким манифестацијама; прослава годишњице огранака "Кола српских сестара"; српски потпорни савез "Јединство"; годишња прослава друштва "Јадранска стража"; банкет "Југословенске католишке једноте"; припрема организовања првог "Југословенског дана" у Њујорку; приредба српске црквено школске општине за прикупљање средстава за изградњу нове цркве и дома.

Година: 1937, 1938.

Врста документа: извештај, резолуција, писмо, правилник, летак, прес клип.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-720.

54 70 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1939-1940

Политичка, социјална и просветна ситуација југословенског исељеништва у САД; југословенска исељеничка друштва; комунистичка активност; активност усташко-домобранског покрета у САД; разговор југословенског посланика са америчким функционером у вези тамошње домобранске организације и став америчких власти; реаговање хрватских домобранских кругова у САД на повратак неких припадника усташког покрета у Југославију; праћење кретања појединих усташких вођа посебно Бранимира Јелића; акција посланства КЈ да им се онемогући боравак у САД; обавештења повереника посланства КЈ о преписци између усташке организације у САД и њиховог центра у Европи; преписи писама упућени Мусолинију; бекство групе усташа из Италије; распуштање усташко-домобранских организација у Белгији и Аргентини; припреме усташа за терористичке акције и мере против њих у Немачкој поводом боравка кнеза Павла; о евентуалном организовању "Хрватског комитета" у САД; сарадња македонских и хрватских екстремних организација и њихова антијугословенска пропагандна активност; размирице у усташко-домобранском покрету у САД; припреме Италије и усташа за успостављање "НДХ"; конвенција "Хрватске братске заједнице и стање у њој; подршка посланства пројугословенским члановима ХБЗ; конвенција "Српског народног савеза", избор делегата, извештај о раду; конвенција "Српског народног потпорног савеза-јединство"; конвенција "Македонске политичке организације"; став југословенских исељеника према политичким догађајима у Европи и Југославији; заједнички скуп највећих југословенских организација у

Питсбургу; комунистичка пропаганда међу југословенским исељеништвом и став исељеничке штампе према совјетском нападу на Финску; писање листа "Заједничар"; изјава Ота фон Хабзбурга о Анти Павелићу; прослава "Хрватског дана" у Чикагу; прослава педесетогодишњице "Словинског добротворног друштва" у Хобокену и подаци о њему; понашање појединих исељеника; позиви посланику да присуствује приредбама југословенских исељеника; прослава Првог Децембра у Кливленду у организацији српских и словеначких друштава; прославе годишњица разних друштава; "Уједињена југословенска организација"; Прва конвенција српске омладине у Питсбургу; прослава годишњице југословенског радио сата; протестни скупови југословенских исељеника због ратне опасности по Југославију.

Година: 1939-1940.

Врста документа: извештај, писмо, прес клип, пропратни акт, новински исечак.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-997, 522/а.

55 71 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД 1941-1945

Политичка ситуација у југословенском исељеништву; протести југословенских исељеничких друштава и појединаца против Тројног пакта; захтев југословенског посланства америчкој влади да забрани усташку активност; деловање Анте Дошена и усташко-домобранског покрета у САД, унутрашњи сукоби и забрана његовог рада; писма уредништву листа домобранског листа "Независна хрватска држава", тешкоће његовог излажења и ликвидација; оснивање "Хрватског народног вијећа"; порука хрватских свештеника у САД председнику Рузвелту; став Фрањеваца према Анти Павелићу; делатност екстремне македонске емиграције и избор новог одбора "Македонске политичке организације"; реакције исељеништва на ситуација у Југославији после окупације; став појединих утицајних исељеника према заједничкој акцији Југословена у САД; коментари писања Динка Томашића у хрватској исељеничкој штампи; помоћ југословенских исељеника ратним заробљеницима, интернирцима и окупираној Југославији; састанак југословенског посланика Фотића са америчким подсекретаром Велсом у вези југословенског исељеништва и организације помоћи Југославији; акција краљевске владе међу црногорским исељеницима; организовање свесловенског конгреса; конгрес "Српске народне одбране"; активност Михаила Дучића и Бранка Пекића; хрватски конгрес у Чикагу; конгрес америчких Словенаца и захтев за уједињењем свих словеначких територија; контакти посланства КЈ са словеначким друштвима; посета делегације краљевске владе (Иван Шубашић, Франц Сној, Сава Косановић) у САД, југословенској колонији у Питсбургу; прослава у југословенском клубу; збор друштва "Јединство" (бивше "Четник") и напади на Дражу Михајловића; југословенска приредба у Њујорку у организацији друштва "American friends of Yugoslavia"; молба патриотских друштава да савезници не бомбардују Београд; "Српски дан" у Питсбургу; Видовдански конгрес уједињених Срба и парастос "Српске народне одбране" српским жртвама; прослава Краљевог рођендана у Питсбургу; прослава Првог Децембра; прославе годишњица оснивања појединих друштава; посета посланика КЈ у Вашингтону појединим колонијама; поздравни исељеничких друштава и појединаца краљу Петру поводом његове посете САД.

Година: 1940-1945.

Врста документа: извештај, резолуција, меморандум, писмо, плакат, летак, прес клип.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-906, 195/а, 204/а, 205/а, 217/а, 253/а, 870/а.

56 72 **КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНЕ ПРИЛИКЕ И СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА У САД**

Подршка југословенске државе културно-просветним активностима исељеника у САД у циљу очувању националне свести; проблем организовања школа на матерњем језику за југословенске исељенике у САД; захтеви исељеничких организација да им се из Југославије пошаљу учитељи, књиге и уџбеници; слање деце исељеника на студије у Југославији; концерти и представе оперских и драмских уметника и друштава из Југославије за исељенике; изложбе уметника из Југославије; концерти исељеничких музичких друштава и представе позоришних трупа; турнеја хрватског певачког друштва "Зора" по Југославији; прослава стогодишњице рођења Бранка Радичевића од стране истоименог српског певачког друштва Америци; пројекције филмова о Југославији; културна друштва југословенских исељеника на подручју конзулата у Чикагу; отварање југословенске културне баште у Кливленду и подизање споменика Ивану Цанкару у њој; спортска такмичења; кошаркашки турнири српских исељеника; позиви посланику да присуствује културним свечаностима исељеника; конгрес исељеника у Југославији; путовања појединачна, група и културних друштава у Југославију; организација "Јадранска стража"; соколска друштва југословенских исељеника у САД.

Година: 1918-1943.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-850, 227/а, 819/а.

57 73 **СОЦИЈАЛНА И ЕКОНОМСКА ПИТАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА У САД**

Подаци и информације о социјално-економском положају југословенских исељеника у САД; њиховим штедним уложима у америчким банкама и могућности привлачења у југословенске банке; стечај неких југословенских банака и губици исељеничких улога; проблем југословенских исељеника да наплате обвезнице предратних аустроугарских зајмова; упис југословенског зајма; демографски подаци; прелазак у америчко држављанство; историјат и демографски подаци о колонијама, економским и културно-просветним организацијама Словенаца у САД; занимање и послови које обављају југословенски исељеници; исељеничка потпорна и привредна друштва; проблеми замене и слања новца и пакета у завичај; материјални положај добровољаца; штрајкови; рударске несреће и имена пострадалих Југословена; исељавање југословенских радника из САД у СССР; такође и информације о југословенско-америчкој трговини, проблемима организовања и рада конзулата КЈ у САД и про и антијугословенској пропаганди.

Година: 1919-1940.

Врста документа: извештај, писмо, циркулар, прес клип, табела.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-681, 26/а,б, 80/а,б,в,г, 85/а, 264/а, 324/а, 451/а.

58 74 ПОМОЋ ИСЕЉЕНИКА СРБИЈИ И ЈУГОСЛАВИЈИ ЗА ВРЕМЕ И ПОСЛЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА

Организовање прикупљања и доставе помоћи; подаци о свотама прикупљеног новца, именима чланова одбора за помоћ и злоупотребама; помоћ достављена српском Црвеном крсту крајем и непосредно после Првог светског рата; "Yugoslav relief", организација југословенских исељеника за помоћ Југославији; помоћ за српску сирочад у земљи и САД; Словенски "Релиф", хуманитарна помоћ "Slovenske narodne zveze" и "Zveze jugoslovanskih Žen in deklet v Ameriki"; помоћ послата пострадалима у поплавама у Југославији, за подизање споменика краљу Петру итд.

Година: 1917-1926, 1936-1938.

Врста документа: извештај, писмо, билтен, прес клип, пропратни акт, новински исечак.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-362.

58 75 ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У САД - СУМЊИВА ЛИЦА

Југословенски држављани и исељеници у САД осумњичени за противдржавну делатност и криминалне акте; наредбе МИП КЈ, Посланству да им се не издају визе или продужавају стари пасоши; захтеви за протеривање неких лица упућени америчким властима.

Година: 1919-1941.

Врста документа: извештај, нота, циркулар, писмо.

Језик: српски, хрватски, енглески, француски.

Фолијација: 363-850, 377/а.

59 76 СУДСКИ ПРОЦЕСИ ИСЕЉЕНИЦИМА У САД

Истраге, судски процеси и осуде поводом разних кривичних дела почињених од стране појединих југословенских исељеника у САД; молбе исељеника упућене представницима КЈ да интервенишу у појединим случајевима код надлежних америчких власти; интервенција дипломатско-конзуларних представника КЈ у циљу заштите права осумњичених или осуђених.

Година: 1918, 1920-1927, 1929-1934, 1938.

Врста документа: извештај, нота, писмо, прес клип.

Језик: српски, хрватски, енглески.

Фолијација: 1-342, 35/а.

59 77 ВОЈНА ОБАВЕЗА ИСЕЉЕНИКА

Евидентирање југословенских држављана исељених у САД за војну обавезу; проблеми регрутовања; законски прописи о војној обавези; прикупљање

добровољаца за југословенску војску за време Другог светског рата; мобилисање југословенских исељеника у америчку војску.

Година: 1921-1929, 1931-1934, 1936-1938, 1940-1945.

Врста документа: извештај, писмо, циркулар, списак, прес клип.

Језик: српски, хрватски, енглески.

Фолијација: 343-598.

60 78 ПОЗНАТИ ИСЕЉЕНИЦИ

Спискови познатих исељеника и њихове адресе становања; биографски подаци и информације о делатности следећих познатих југословенских исељеника у САД; Никола Тесла, Михаило Пупин, Луј Адамич, Златко Балоковић, Милена Павловић-Барилли, Марко Бендераћ, Анте и Јурица Бианкини, Мирко Букуровић, Јосепх Горичар, Антон Грдина, Нико Гршковић, Јован Дучић, Казимир Закрајшек, Спиро Срзентић; Миомир П. Илић, Јован Кнежевић, Иван Младинео, Иван Паландачић (Јохн Паландецк), Стојан Прибићевић (подаци и о Светозару Прибићевићу), Раде Порубовић, Миле Радаковић, Ђорђе Траживук, Васо Тривановић, Павле Радосављевић, Јохн Зветина, Ф. Богадек.

Година: 1919-1945. с.а.

Врста документа: списак, извештај, пропратни акт.

Језик: српски, енглески, словеначки, хрватски.

Фолијација: 1-599, 209/а, 213/а,б, 250/а,б, 330/а, 405/а,б,в.

Напомена: О појединим наведеним исељеницима као и неким другим који нису посебно издвојени постоје подаци и у другим фасциклама овог фонда; погледати у именски регистар.

61 79 ПРОБЛЕМИ ДОСЕЉАВАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЕМИГРАНАТА ИЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД

Проблеми усељавања југословенских грађана у САД; југословенско законодавство о исељеницима.

Година: 1921-1932, 1936-1937, 1941.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт, новински чланак.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-241, 74/а,б.

61 80 ЈУГОСЛОВЕНСКА МИГРАЦИОНА СТАТИСТИКА И СТАТИСТИКА УСЕЉАВАЊА И ИСЕЉАВАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ГРАЂАНА ИЗ САД

Статистика миграција југословенских држављања; усељавање и исељавање из САД са подацима о југословенским грађанима.

Година: 1922-1934.

Врста документа: извештај, табела, писмо, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 242-438, 328/а.

- 61 81 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПРОПИСИ И ЗАКони У ВЕЗИ ИСЕЉЕНИКА**
Подаци и информације о законима и прописима које је Краљевина Југославија донела у вези исељеника.
Година: 1921-1923, 1927, 1929-1935, 1937-1940, 1942-1945.
Врста документа: извештај, преписка, пропратни акт.
Језик: српски.
Фолијација: 439-538, 470/а,б,в,г, 474/а, 507/а.
- 61 82 ИСЕЉЕНИЧКИ ИЗАСЛАНСТВО**
Подаци и информације о делатности исељеничког изасланства Краљевине Југославије у САД.
Година: 1920, 1922-1924, 1928, 1930-1934, 1936-1937, 1940.
Врста документа: извештај, писмо, реферат, пропратни акт.
Језик: српски, словеначки, енглески.
Фолијација: 539-652.
- 61 83 БИЛТЕН "САОПЋЕЊА"**
Чланци о положају радника посебно исељеника објављени у Билтену "Саопћења" радничке коморе из Хрватске.
Година: 1927, 1929.
Врста документа: билтен.
Језик: хрватски.
Фолијација: 653-692.
- 62 84 РЕПАТРИЈАЦИЈЕ И ДЕПОРТАЦИЈЕ**
Захтеви југословенских исељеника који се враћају у земљу из САД да им се издају визе и пасоши; подаци о броју и разлозима депортовања југословенских грађана из САД.
Година: 1919-1940.
Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт.
Језик: српски, енглески.
Фолијација: 1-999, 120/а, 422/а, 584/а.
- 63 85 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА И ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ У САД 1919-1936**
Оснивање српске православне епархије у Америци; сабори у Кливленду и Чикагу; проблем избора епископа; избор Николаја Велимировића за епископа са седиштем у Београду и одређивање администратора; стање у цркви; односи епархије и српских исељеничких друштава и организација; оснивање првог српског православног манастира и сиротишта у САД, избор епархијске конзисторије; односи југословенских дипломатско-конзуларних представника и епархије; активност епархије на сузбијању бугарске пропаганде међу исеље-

ницима из Македоније; активност на сузбијању пропаганде присталица самосталне Црне Горе; избор архимандрита Мардарија Ускоковића за епископа; посета епископа Николаја САД; доношење устава епархије на сабору у Либертивилу; искључења из српске православне цркве појединих свештеника; политичка иступања појединих свештеника; финансијске прилике у епархији; позиви српских црквених општина посланику да присуствује освећењу подигнутих цркава и домова; слање деце исељеника у богословију у Сремским Карловцима; прославе годишњица оснивања црквених општина и подизања цркава, прославе дана стварања Југославије; прослава 700-годишњице Светог Саве; богослужења поводом убиства краља Александра; подаци о броју подигнутих цркава и чланова црквених општина; смрт епископа Мардарија.

Година: 1915, 1919-1936.

Врста документа: извештај, писмо, прпратни акт, летак, правилник, новински исечак, плакат.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-807, 36/а, 49/а, 688/а.

Напомена: Странице књижице "Правила" црквено-школске општине у Јунгвуду су нумерисане од 128 до 143.

64 86 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА И ЦРКВЕНЕ ОПШТИНЕ У САД 1937-1944

Избор епископа Дамаскина за новог епископа епархије Америчко-канадске после смрти епископа Мардарија; пребацивање седишта епархије у Чикаго; црквени сабор у Чикагу, разматрана питања и одлуке донесене на њему; слање свештеника из Југославије у САД; покретање службеног листа епархије "Православни гласник"; став епархије и југословенских дипломатских представника према бугарској цркви у САД; регулисање положаја српског свештенства у САД; премештаји свештеника; биографски подаци свештеника епархије; прославе Видовдана у црквеним општинама; премештај епископа Дамаскина у Југославију и постављење епископа Дионисија за новог епископа америчко-канадске епархије; стање у епархији и питање очување националног и верског идентитета српског народа у Америци; формирање српске црквене општине у Њујорку и куповина бивше протестантске цркве; пут епископа у Канаду и организовање српске цркве у Канади; посете епископа српским колонијама у САД; сабор у Либертивилу поводом окупације Југославије и страдања српског народа; позиви посланику да присуствује црквеним манифестацијама, освећењима цркава и парохијских домова; обраћање српске православне цркве у Америци тамошњој влади поводом формирања "Хрватске православне цркве" у НДХ; заједничка служба у протестантској цркви у Њујорку посвећена заточеном епископу Николају Велимировићу; предлог о отварању богословског курса за школовање свештеника у Америци; захтев епископа Дионизија да дође у Лондон и састане се са југословенском кр. владом и посети кентерберијског надбискупа; организација православних цркава у Америци и одбијање српске цркве да учествује у Федерацији православних цркава; црквено-народни сабор у Чикагу; искључење неколицине свештеника из цркве због сарадње са комунистичким листом "Слободна реч", обраћање епископа Дионизија краљу Петру поводом ситуације у Југославији и ускраћивања подршке генералу Дражи Михајловићу; финансијска помоћ епархији; адресар Српске православне епархије америчко-канадске као и хрватских и словеначких свештеника у Америци.

Година: 1937-1945.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт, летак, записник, текст устава, епархије.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-732, 369/а, 711/а.

65 87 ЗАОСТАВШТИНЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА I

Заоставштине исељеника преминулих у Америци и прослеђених у Југославију; правни и други проблеми око подизања и доставе сродницима; проневере заоставштина и ликвидација "ССС Слога"; заплена имовине Јадранско-понунавске банке од стране чувара непријатељске имовине.

Година: 1919-1935, 1937-1941, 1943, 1945.

Врста документа: извештај, пропратни акт, писмо.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-642, 46/а,б,в, 366/а.

Напомена: О заоставштинама видети и у Ф-71.

66 88 ЗАОСТАВШТИНЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА II

Заоставштине југословенских исељеника, које су преузете из конзулата бивше Аустро-Угарске монархије; заоставштине секвестриране од Алиен Проперту Цустодиан ("Чувар непријатељске имовине").

Година: 1919-1934, 1938, 1940.

Врста документа: извештај, преписка.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-552.

67 89 ЗАОСТАВШТИНЕ - ПОЈЕДИНАЧНИ СПИСКОВИ, ЗАОСТАВШТИНА ВАСЕ ЋУКОВИЋА

Заоставштине појединаца; збирни подаци о прослеђеним заоставштинама; заоставштина Васа Ћуковића.

Година: 1919-1943.

Врста документа: списак, писмо, извештај, пропратни акт, новински чланак.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-778, 478/а.

68 90 ОДЛИКОВАЊА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА У САД

Југословенски исељеници у САД одликовани од стране југословенске државе.

Година: 1919-1925, 1927-1929, 1931-1943.

Врста документа: указ, извештај, писмо, реверс, пропратни акт, списак, новински чланак.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-472.

ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У САД И КОНЗУЛАРНА ПРЕДСТАВНИШТА ПОД ЊЕГОВОМ ЈУРИСДИКЦИЈОМ

69 91 РАД ПОСЛАНСТВА И ДОСИЈЕИ ПОСЛАНИКА И ОТПРАВНИКА ПОСЛОВА КЈ У САД

Примопредаја дужности између посланика; досијеи посланика и отправника послова; позиви упућени посланику да присуствује манифестацијама; из делатности посланства; прославе у посланству; особље посланства; неспоразуми посланика са службеницима; преписка са америчким званичницима, разно.

Година: 1918-1945.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт, позивница, списак, протокол.

Језик: српски, хрватски, енглески.

Фолијација: 1-887, 183/а,б, 192/а, 285/а,б,в,г, 291/а,б,в,г,д, 377/а,б,в, 457/а, 466/а.

70 92 ДИПЛОМАТСКИ СЛУЖБЕНИЦИ КЈ У САД

Досијеи службеника посланства и конзулата.

Година: 1917-1945.

Врста документа: службенички лист, извештај, писмо, пропратни акт, квалификациони лист, егзекватура.

Језик: српски, хрватски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-622, 245/а, 276/а.

71 93 КОНЗУЛАТИ КЈ У САД - I

Организација југословенске конзуларне мреже у САД; конзулати Њу-јорк, Сан Франциско и Денвер; отварање и затварање конзулата; из делатности конзулата; предлози за реорганизацију конзуларне мреже; конзули и службеници конзулата; подаци о пословима конзулата; подаци о САД; подаци о социјално-економској ситуацији исељеника, наплаћеним њиховим заоставштинама и осигурањима; пропаганда према исељеницима.

Година: 1918-1933, 1935-1944.

Врста документа: извештај, писмо, распис, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-465, 36/а, 37/а,б,в, 101/а.

72 94 КОНЗУЛАТИ КЈ У САД - II

Конзулат у Чикагу; подаци о конзулима и запосленима; делатност конзулата; подаци о ситуацији у САД (политичкој и економској); подаци о исељеништву и исељеничкој штампи; писање америчке штампе.

Година: 1920-1944.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-347, 225/а,б.

72 95 ПИСМА ПОДРШКЕ УПУЋЕНА ПОСЛАНСТВУ КЈ У САД ПОВОДОМ ОБАРАЊА ТРОЈНОГ ПАКТА И УЛАСКУ ЈУГОСЛАВИЈЕ У РАТ

Писма подршке упућена посланству од стране америчких грађана и тамошњих југословенских исељеника поводом обарања тројног пакта и уласка Југославије у Други светски рат.

Година: 1941.

Врста документа: писма, пропратни акт.

Језик: српски, енглески, словеначки, хрватски.

Фолијација: 348-611.

73 96 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ КЈ У САД

Подаци о почасним конзулатима Кливленд, Питсбург, Њуорлеанс, Асториа; отварање и рад конзулата; подаци о почасним конзулима; молбе за отварање нових почасних конзулата.

Година: 1919-1924, 1926-1927, 1929-1944.

Врста документа: извештај, писмо.

Језик: српски, енглески, хрватски, словеначки.

Фолијација: 1-743, 249/а.

74 97 ПОСЛАНСТВО И КОНЗУЛАТИ - РАЗНО

Закуп и куповина зграде посланства; материјални трошкови; приходи од разних такси; овере докумената; молбе за повећање припадности службеницима посланства.

Година: 1917-1945.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-789, 322/а, 537/а.

ШТАМПА И ПРОПАГАНДА

75 98 ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ У САД

Политичка, економска, војна и културна информативно-пропагандна делатност Посланства КЈ усмерене према америчким јавности; реаговање на написе у америчкој штампи о ситуацији у Југославији и сузбијање антијугословенске пропаганде инспирисане од стране појединих европских земаља; ангажовање појединих личности и удружења за предавања и пласирање информација; чланци југословенских исељеника у америчкој штампи; преписка са

угледним америчким листовима, новинарима и публицистима; предавања Константина Фотића поводом балканске конференције у Београду и стварање хрватске бановине; предавања Мирка Доминиса о међународној ситуацији, југословенској унутрашњој и спољној политици на америчким радио станицама.

Година: 1918-1940.

Врста документа: извештај, преписка.

Језик: српски, енглески, француски.

Фолијација: 1-922, 40/а,б,в, 97/а,б,в, 190/а, 326/а, 499/а.

76 99 АМЕРИЧКА ШТАМПА О ЈУГОСЛАВИЈИ

Текући и периодични извештаји о писању штампе у САД о унутрашњој ситуацији у Југославији и њеним односима са светом, међу којима и о следећем: југословенско-италијански пропагандни рат и писање америчке штампе поводом јадранског питања; сензационалистички написи у појединим америчким листовима о политичким сукобима у Југославији; зајам од 25 милиона долара Југославији; Југославија и "аустријско питање"; смрт Николе Пашића; одговор југословенског посланика бугарском путем штампе; Македонија и југословенско бугарски односи; организација америчке штампе у Европи и начин преношења вести из Југославије; подаци о издавачма новина и новинарима у САД који пишу о Југославији; скуп ФИДАЦ у Београду; убиство краља Александра и написи појединих знаменитих југословенских исељеника у америчкој штампи написи о антијугословенској емиграцији; конкордатско питање; конференције "Мале антанте" и "Балканског пакта"; споразум Цветковић-Мачек; написи у штампи појединих америчких званичника који су боравили у Југославији; односи са Италијом, Мађарском и Немачком; југословенска позиција после чехословачке кризе; југословенски став према неутралности и расположење југословенске војске; међусобним посетама југословенских и страних званичника; написи у америчкој штампи о југословенским државницима и политичарима; економска ситуација у Југославији; проблем пословања између југословенских и америчких фирми због вести о Југославији; положај Јевреја у Југославији; интервјуи југословенских званичника америчким новинама.

Година: 1918-1940.

Врста документа: извештај, пропратни акт, преписка, новински исечци.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-1079, 549/а,б.

77 100 ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ ПРЕМА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ИСЕЉЕНИШТВУ У САД

Организација југословенске информативно пропагандне службе у САД; информативно-пропагандна делатност према исељеништву у САД и мере за сузбијање емигрантске антијугословенске делатности; антијугословенска пропаганда "Народног листа" и сукоб конзла КЈ у Њујорку Владислава Савића са власником листа Фрањом Зотијем; достава публикација за југословенске исељеничке организације; отварање путујућег позоришта за југословенско исељеништво у САД; радио југословенске радио емисије за исељенике у Северној Америци и објава агенцијских вести "Авале" преко испоставе "Југословенског курира" у САД; радио емисије југословенских исељеника у САД про и антију-

гословенске оријентације; имена америчких и југословенских исељеничких листова на које су претплаћени посланство и "Централни прес биро".

Година: 1919-1926, 1929-1941.

Врста документа: извештај, писмо, пропратни акт.

Језик: српски.

Фолијација: 1-845, 144/а,б, 604/а.

78 101 ПИСАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИСЕЉЕНИЧКЕ ШТАМПЕ У САД

Текући и периодични извештаји о писању југословенске исељеничке штампе у САД; реферати о исељеничким листовима и спискови; наслови књига антијугословенске емиграције у САД којима је забрањен унос у Југославију; "Југословенска идеја и пропаганда сепаратизма", брошура објављена у САД.

Година: 1919-1941.

Врста документа: извештај, реферат, списак, брошура, пропратни акт.

Језик: српски.

Фолијација: 1-793.

Напомена: О југословенској исељеничкој штампи видети такође Ф-72.

79 102 НОВИНСКИ ЛИСТОВИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИСЕЉЕНИКА У САД

Подаци о покретању и гашењу појединих листова, тиражима и политичкој оријентацији листова; имена власника и уредника.

Година: 1918-1945.

Врста документа: извештај, пропратни акт, новински исечак.

Језик: српски, хрватски, словеначки.

Фолијација: 1-858, 52/а,б, 264/а, 524/а, 652/а, 796/а.

80 103 ШТАМПА И ПРОПАГАНДА - РАЗНО

Наслови књига и брошура достављене посланствуу сврху информативно-пропагандне делатности у Америци; наслови америчких књига и брошура о Југославији; филмови и фотографије про и антијугословенске садржине; посете америчких новинара Југославији и југословенских САД; вести из Југославије и о Југославији прослеђене америчкој и југословенској исељеничкој штампи путем информационог бироа КСХС; билтени "Југословенског курира" састављени на основу вести агенције "Авала" намењени извештавању југословенске исељеничке штампе.

Година: 1919-1940.

Врста документа: извештај, билтен.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-646.

81 104 ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНА ДЕЛАТНОСТ ПОСЛАНСТВА КЈ У САД ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Активност посланства Краљевине Југославије у САД на информисању америчке јавности и политичких кругова као и југословенског иселјеништва у САД о ситуацији у окупираној Југославији; активност на сузбијању непријатељске пропаганде у Америци.

Година: 1941-1945.

Врста документа: извештај, телеграм, пропратни акт.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-747.

82 105 ГОВОРИ И ПРЕДАВАЊА КОНСТАНТИНА ФОТИЋА У САД ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Изјаве посланика Константина Фотића дате америчким медијима и одржана предавања.

Година: 1941-1943.

Врста документа: текстови говора и предавања.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 1-253.

82 106 ИНФОРМАТИВНО-ПРОПАГАНДНА АКТИВНОСТ ДРУГИХ УСТАНОВА И ПРЕДСТАВНИКА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КРАЉЕВСКЕ ВЛАДЕ У САД ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Делегација југословенске владе и "Краљевски југословенски информациони центар" у Њујорку, организација и начин деловања; снимање филма "Четници" радио служба Светислава Петровића; пропагандна активност делегата за информације Владе КЈ у САД, Милоја Сокића; "Међусавезнички информациони центар" (IAIC; UNIO) и југословенска влада; контакти са уредом ратних информација САД (OWI).

Година: 1941-1945.

Врста документа: писмо, пропратни акт, извештај.

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 254-731, 300/a.

83 107 ВЕСТИ ЦПБ ПРИ ПОСЛАНСТВУ КЈ У САД ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА

Вести објављене у Билтену дописника ЦПБ при посланству Краљевине Југославије у Вашингтону о ситуацији у окупираној Југославији и иступима и говорима краљевске владе у Лондону.

Година: 1941-1942.

Врста документа: билтен.

Језик: српски, словеначки, енглески.

Фолијација: 1-257.

- 83 108 ВЕСТИ АМЕРИЧКИХ МЕДИЈА О ЈУГОСЛАВИЈИ ЗА ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА**
- Вести америчких медија о ситуацији у Југославији, југословенској краљевској влади, покрету Драже Михаиловића, Титу итд.
- Година:** 1941-1945.
- Врста документа:** извештај.
- Језик:** српски, енглески.
- Фолијација:** 258-552, 460/а.
- 84 109 БИЛТЕНИ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КРАЉЕВСКЕ ВЛАДЕ У ЛОНДОНУ**
- Вести о деловању Југословенске краљевске владе у Лондону и Каиру; вести новинских листова и агенција о ситуацији у Југославији објављене у савезничким, непријатељским и неутралним земљама; вести о југословенским исељеницима.
- Бројеви билтена објављени у Лондону; 80-84, 86, 88, 90, 91, 93, 94, 96-100, 102, 104, 105, 108-110, 112, 113, 115-117, 120, 121, 123, 214, 219-223, 226-230, 317-347, 356, 366, 369, 370, 372, 377, 382-384, 386, 387, 389-391; објављени у периоду од 25.07.1942-31.07.1943.
- Бројеви билтена објављени у Каиру; 45-47, 60, 66, 67, објављени у периоду 27.04.1944-27.07.1944.
- Петнаест примерака билтена без редног броја објављених на енглеском у периоду 04.03.1944-28.07.1944.
- Посебан примерак билтена о писању штампе непријатељских и неутралних земаља о акцији генерала Драже Михајловића.
- Година:** 1942-1944.
- Врста документа:** билтен.
- Језик:** српски, енглески.
- Фолијација:** 1-915, 357/а.
- 85 110 ПРИМЕРЦИ И ИСЕЧЦИ НОВИНА, ЧАСОПИСА И БИЛТЕНА ОБЈАВЉЕНИХ У САД**
- Примерци појединих општеамеричких и исељеничких часописа и билтена као и исечака из новина објављених у САД; текстови о југословенским приликама и југословенском исељеништву у САД.
- Година:** 1919-1921, 1923, 1931-1943, 1945.
- Врста документа:** брошура, исечци из новина, часопис, билтен.
- Језик:** српски, енглески, мађарски.
- Фолијација:** 1-295.
- Напомена:** Брошура је о Дражи Михајловићу.
- 85 111 РАЗНЕ АГЕНЦИЈСКЕ ВЕСТИ И ПРЕГЛЕДИ ШТАМПЕ**
- Преглед штампе окупираних и неутралних земаља са вестима које се одnose на догађаје у Југославији; одабране вести из неких листова из окупиране

број   бр.јед.
фасцикле   описа

Југославије и неких неутралних земаља намењени америчком државном секретару.

Година: 1943, 1945.

Врста документа: билтен, пропратни акт

Језик: српски, енглески.

Фолијација: 296-416.

**ПОПИС
КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА**

ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА

ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

- 1 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1918-1920.
број: 1-323; 1-1259; 1-448.
- 2 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1920-1924.
број: 449-877; 1-600; 1-613; 1-483; 1-340.
- 3 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1924-1928.
број: 341-717; 1-451; 1-494; 1-241; 1-372.
- 4 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1928-1932.
број: 373-376; 1-514; 1-697; 1-715; 1-570.
- 5 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1932-1934.
број: 571-730; 1-1034; 1-1220.
- 6 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1935-1937.
број: 1-1235; 1-783; 1-410.
- 7 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1937-1939.
број/слово: 411-541; 1-783; 1-1033.
- 8 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1940.
број: 1-606.
- 9 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1941-1942.
број: 1-950; 1-580.
- 10 **ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1942-1943.
број: 581-1093; 1-886.
- 11 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1918-1919.
број: 1298-1868; 1-1430.

- 12 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1919-1920.
број: 1431-2329; 1-1110.
- 13 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1920.
број: 1111-4500.
- 14 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1920-1921.
број: 4501-4936; 1-2069.
- 15 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1921-1922.
број: 2070-2932; 1-1630.
- 16 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1922.
број: 1631-3040.
- 17 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1922-1923.
број: 3441-4311; 1-930.
- 18 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1923.
број: 931-2720.
- 19 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1923-1924.
број: 2721-3426; 1-1080.
- 20 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1924.
број: 1081-4000.
- 21 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1924-1925.
број: 4001-4377; 1-2140.
- 22 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1925-1926.
број: 2141-4142; 1-600.
- 23 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1926.
број: 601-2980.
- 24 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**
година: 1926-1927.
број: 2981-4515; 1-920.
- 25 **ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ**

број
књиге

година: 1927-1928.
број: 921-4004; 1-290.

26 ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

година: 1928-1929.
број: 291-1725; 1-1071.

27 ОПШТИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

година: 1935-1937.
број: 1131-1330; 1-1718; 1-510.

28 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

година: 1928-1930.
број: 1-816; 1-545; 1-480.

29 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

година: 1931-1936.
број: 1-438; 1-354; 1-320; 1-321; 1-386; 1-427.

30 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ

година: 1941-1945.
број: 1-831; 1-1714; 1-1994; 1-1938; 1-995.

31 ПРОТОКОЛ БРОДОВА И ПОМОРСТВА

година: 1941.
број: 1-455.

32 ПРОТОКОЛ БРОДОВА И ПОМОРСТВА

година: 1941-1942.
број: 1-18; 1-1150.

33 ПРОТОКОЛ БРОДОВА И ПОМОРСТВА

година: 1943-1944.
број: 1-780; 1-565.

34 ПРОТОКОЛ БРОДОВА И ПОМОРСТВА

година: 1945.
број: 1-354.

РЕГИСТАР

35 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ

година: 1919.
слово: А-Ж

36 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ

година: 1920.
слово: А-Ж

37 РЕГИСТАР ПОВЕРЉИВЕ АРХИВЕ

година: 1921-1925.
слово: А-Ж

- 38 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1921.
слово: А-Ж
- 39 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1922.
слово: А-Ж
- 40 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1923.
слово: А-Ж
- 41 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1924.
слово: А-Ж
- 42 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1925.
слово: А-Ж
- 43 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1926.
слово: А-Ж
- 44 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1927.
слово: А-Ж
- 45 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ**
година: 1928.
слово: А-Ж
- 46 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I**
година: 1929.
слово: А-Ж
- 47 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II**
година: 1929.
слово: А-Ж
- 48 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I**
година: 1930.
слово: А-Ж
- 49 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II**
година: 1930.
слово: А-Ж
- 50 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I**
година: 1931.
слово: А-Ж
- 51 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II**

број
књиге

година: 1931.
слово: А-Ж

52 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1932.
слово: А-Ж

53 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1932.
/слово: А-Ж

54 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ

година: 1933.
слово: А-Ж

55 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1934.
слово: А-Ж

56 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1934.
слово: А-Ж

57 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1935.
слово: А-Ж

58 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1935.
слово: А-Ж

59 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ

година: 1936.
слово: А-Ж

60 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ

година: 1937.
слово: А-Ж

61 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1938.
слово: А-Ж

62 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1938.
слово: А-Ж

63 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1939.
слово: А-Ж

64 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1939.

слово: А-Ж

65 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1940.

слово: А-Ж

66 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1940.

слово: А-Ж

67 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1941.

слово: А-Ж

68 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1941.

слово: А-Ж

69 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1942.

слово: А-Ж

70 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1942.

слово: А-Ж

71 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1943.

слово: А-Ж

72 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1943.

слово: А-Ж.

73 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ I

година: 1944.

слово: А-Ж

74 РЕГИСТАР-ИМЕНСКИ II

година: 1944.

слово: А-Ж

75 РЕГИСТАР ИСЕЉЕНИЧКИХ ЗАОСТАВШТИНА

година: 1919-1922.

слово: А-Ш

76 РЕГИСТАР ЈУГОСЛОВЕНСКИХ РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА

**ИНДЕКСИ
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА**

ИМЕНСКИ ИНДЕКС**А**

АДАМИЧ ЛУЈ
66, 78

АЛБАЛА ДАВИД
8, 41

АРМСТРОНГ ХАМИЛТОН-ФИШ, ДИПЛОМАТА
7

АТВУД, АМЕРИЧКИ ПУКОВНИК, ТЕХНИЧКИ
САВЕТНИК ВЛАДЕ КСХС
20

Б

БАЛОКОВИЋ ЗЛАТКО, ПИЈАНИСТА
69, 78

БЕНДЕРАЋ МАРКО
78

БЕРЛЕ АДОЛФ, ПОМОЋНИК АМЕРИЧКОГ
ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРА
9

БИДЛ, АМЕРИЧКИ ПОСЛАНИК ПРИ
ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ДВОРУ
9

БЈАНКИНИ АНТЕ
78

БЈАНКИНИ ЈУРИЦА
78

БОГАДЕК ФРАЊО
78

БРИЈАН АРИСТИД, ФРАНЦУСКИ МИНИСТАР
СПОЉНИХ ПОСЛОВА
6, 60

БУДАК ЗВОНИМИР, УСТАШКИ ЕМИГРАНТ
66

БУКУРОВИЋ МИРКО
78

БУЛИТ, АМЕРИЧКИ АМБАСАДОР У
ФРАНЦУСКОЈ
6

В

ВАН ЗЕЛАНД, БЕЛГИЈСКИ ПРЕМИЈЕР
6

ВЕЛИМИРОВИЋ НИКОЛАЈ, ВЛАДИКА
46, 85

ВЕЛС САМНЕР, АМЕРИЧКИ ПОДСЕКРЕТАР
6, 7, 9, 52, 71

ВИЛСОН ВУДРО, АМЕРИЧКИ ПРЕСЕДНИК
1, 7, 31

Г

ГОРИЧАР ЈОЗЕФ
78

ГРДИНА АНТОН
78

ГРУЈИЋ МЕЈБЛ, ДОБРОТВОРКА
24

ГРШКОВИЋ ДОН НИКО
78

Д

ДАМАСКИН, ВЛАДИКА
86

ДАНУНЦИЈО ГАБРИЈЕЛ, ИТАЛИЈАНСКИ
ПОЛИТИЧАР
31

ДЕЈВИС, ПОСЛАНИК БРИТАНСКОГ
ПАРЛАМЕНТА
69

ДЕЛБО, ФРАНЦУСКИ МИНИСТАР
ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА
69

ДИОНИЗИЈЕ, ВЛАДИКА
86

ДОМИНИС МИРКО, ПОЛИТИЧКИ КОМЕНТАТОР
98

ДОНОВАН ВИЛИЈАМ - БИЛ, ПУКОВНИК
9, 12

ДОШЕН АНТЕ
71

ДУЧИЋ ЈОВАН
78

Ђ

ЂОНОВИЋ НИКОЛА, РЕФЕРЕНТ ЗА НАБАВКЕ У
САД
20

Е

ЕДВАРД VIII, ЕНГЛЕСКИ КРАЉ
6

ЕКХАРТ ТИБОР, МАЂАРСКИ ПОЛИТИЧКИ
ЕМИГРАНТ
55

З

ЗАКРАЈИШЕК КАЗИМИР
78

ЗОТИ ФРАЊО, ИЗДАВАЧ НОВИНА
100

И

ИЛИЋ П. МИОМИР
78

Ј

ЈЕЛИЋ БРАНИМИР, УСТАШКИ ЕМИГРАНТ
66, 70

К

КАРАЂОРЂЕВИЋ АЛЕКСАНДАР I, КРАЉ
7, 28, 29, 66, 99

КАРАЂОРЂЕВИЋ ПАВЛЕ, КНЕЗ
7, 43, 47, 48, 67

КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР I, КРАЉ
53, 59

КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР II, КРАЉ
9, 32, 59, 86

КЕЛОГ, АМЕРИЧКИ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
6, 60

КЕРОШЕВИЋ ЈУРЕ, ПОЛИТИЧКИ ОСУЂЕНИК
64

КИНГ, ПРЕМИЈЕР КАНАДЕ
12

КЈОСЕИВАНОВ, БУГАРСКИ ПРЕМИЈЕР
47

КЛЕМАНСО ЖОРЖ
31

КНЕЖЕВИЋ ЈОВАН
78

КОНЕЛИ, АМЕРИЧКИ СЕНАТОР
9

КОРОШЕЦ АНТОН
7

КОСАНОВИЋ САВА
71

КОШУТИЋ АВГУСТ, ПОЛИТИЧАР

65

КУДЕНХОФ-КАЛЕРГИ, ГРОФ
55

Л

ЛЕЈН АРТУР-БЛИС, АМЕРИЧКИ ПОСЛАНИК У
ЈУГОСЛАВИЈИ
7

ЛЕНСИНГ, АМЕРИЧКИ МИНИСТАР
5

М

МАКАРТУР ДАГЛАС, ГЕНЕРАЛ
11

МАЧЕК ВЛАТКО
7, 67, 69

МЕКВЕЈ ЛИНКОЛН, АМЕРИЧКИ ПОСЛАНИК
ПРИ ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ДВОРУ
9

МИХАЈЛОВИЋ ДРАГОЉУБ, ДРАЖА
32-33, 53, 54, 71, 86, 108,

МЛАДИНЕО ИВАН
78

МОРТОН РОЗАЛИЈА, ДОБРОТВОРКА
23

МУСОЛИНИ БЕНИТО
6, 44, 52, 70

Н

НЕДИЋ МИЛАН
32

НИБЛАК, АМЕРИЧКИ АДМИРАЛ
11

П

ПАВЕЛИЋ АНТЕ
70-71

ПАВЛОВИЋ - БАРИЛИ МИЛЕНА
78

ПАЛАНДАЧИЋ ИВАН
78

ПАШИЋ НИКОЛА
7, 99

ПЕКИЋ БРАНКО
71

ПЕТРОВИЋ СВЕТИСЛАВ, НОВИНАР
106

ПОРУБОВИЋ РАДЕ
78

ПРИБИЋЕВИЋ СВЕТОЗАР

- 65-66
ПРИБИЋЕВИЋ СТОЈАН
78
ПУПИН МИХАИЛО
64, 78
ПУРИЋ БОЖИДАР, ПОСЛАНИК
6, 9
- Р**
РАДАКОВИЋ МИЛО
78
РАДИЋ СТЕПАН
28
РАДОСАВЉЕВИЋ ПАВЛЕ
78
РОЗЕНБЕРГ АЛФРЕД, НАЦИСТИЧКИ
ПОЛИТИЧАР
49
РУЗВЕЛТ ФРЕНКЛИН
1-2, 6-7, 9, 12, 52
- С**
САВИЋ ВЛАДИСЛАВ, КОНЗУЛ
100
СИКОРСКИ, ПОЉСКИ ПРЕМИЈЕР
6
СИТОН-ВОТСОН
7
СНОЈ ФРАНЦ
71
СОКИЋ МИЛОЈЕ, НОВИНАР
106
СПЕЛМАН, ЊУЈОРШКИ КАРДИНАЛ
54
СРЗЕНТИЋ СПИРО
78
СТАМБОЛИЈСКИ, БУГАРСКИ ПРЕМИЈЕР
45
СТЕТИНИЈУС, АМЕРИЧКИ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
6, 54
СТИМСОН, АМЕРИЧКИ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
2
СТОЈАДИНОВИЋ МИЛАН
14, 17, 28, 43, 47
СФОРЦА, ГРОФ, ПОЛИТИЧКИ ЕМИГРАНТ
55
- Т**
ТАФТ, ПРЕДСЕДНИК САД
31
- ТЕСЛА НИКОЛА
78
ТИТО - ЈОСИП БРОЗ
54, 108
ТОДОРОВ КОСТА, БУГАРСКИ ПОЛИТИЧКИ
ЕМИГРАНТ
55
ТОМАШИЋ ДИНКО
71
ТРАЖИВУК ЂОРЂЕ
78
ТРЕСИЋ-ПАВИЧИЋ, ПОСЛАНИК
ЈУГОСЛОВЕНСКИ У САД
49
ТРИВАНОВИЋ ВАСО
78
- Ћ**
ЋАНО, ИТАЛИЈАНСКИ МИНИСТАР
ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА, ГРОФ
48
ЋУКОВИЋ ВАСО, ДОБРОТВОР
89
- У**
УСКОКОВИЋ МАРДАРИЈЕ, ВЛАДИКА
85
- Ф**
ФАН НОЛИ, АЛБАНСКИ ПРЕМИЈЕР
43
ФОТИЋ КОНСТАНТИН, ЈУГОСЛОВЕНСКИ
ПОСЛАНИК У САД-а
6, 9, 11-12, 52, 59, 71
- Х**
ХАБЗБУРГ ОТО ФОН
55, 70
ХАЛ КОРДЕЛ, АМЕРИЧКИ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
6-7, 9, 52, 54
ХАРДИНГ ВОРЕН, АМЕРИЧКИ ПРЕДСЕДНИК
1, 5, 7
ХИТЛЕР АДОЛФ
6, 43, 52
ХЈУЗ, АМЕРИЧКИ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
5
ХОПКИНС ХАРИ, АМЕРИЧКИ ДИПЛОМАТА
53
ХОРТИ МИКЛОШ
49, 53

ХУВЕР ХЕРБЕРТ, АМЕРИЧКИ ПРЕДСЕДНИК
2

Ц

ЦВЕТИНА ЦОН
78

ЦВЕТКОВИЋ ДРАГИША
7

ЦИНЦАР-МАРКОВИЋ АЛЕКСАНДАР
48

Ч

ЧЕКРЕЗИ КОНСТАНТИН, АЛБАНСКИ
ПОЛИТИЧКИ ЕМИГРАНТ
44, 55

ЧЕРЧИЛ ВИНСТОН
6

Ш

ШАРИЋ, НАДБИСКУП
66

ШУБАШИЋ ИВАН
32, 71

ТЕМАТСКИ ИНДЕКС

- А**
АМЕРИЧКА ШТАМПА О ЈУГОСЛАВИЈИ
99, 108
- В**
БАЛКАНСКИ ПАКТ
50
- Ј**
ЈЕВРЕЈИ У ЈУГОСЛАВИЈИ
41, 42
ЈУГОСЛАВИЈА И ЈУГОСЛОВЕНСКО
ИСЕЉЕНИШТВО У СЕВЕРНОЈ АМЕРИЦИ
59, 64-90
ЈУГОСЛОВЕНСКА ДИПЛОМАТСКО-
КОНЗУЛАРНА СЛУЖБА У САД
91, 92-94, 96-97
ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА У
ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ
37-40
ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАТНИ ЗАРОБЉЕНИЦИ У
ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ
35, 36
ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИШТВО У
ЛАТИНСКОЈ АМЕРИЦИ
56-58
ЈУГОСЛОВЕНСКО-АЛБАНСКИ ОДНОСИ
44
ЈУГОСЛОВЕНСКО-АМЕРИЧКИ ОДНОСИ
7-24, 27, 31, 52-54, 91
ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСКИ ОДНОСИ
45-47
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ИСЕЉЕНИЧКА ШТАМПА У
САД
101-102
ЈУГОСЛОВЕНСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ
31, 48
ЈУГОСЛОВЕНСКО-КАНАДСКИ ОДНОСИ
59
ЈУГОСЛОВЕНСКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ
49
- М**
МАЛА АНТАНТА
51
- О**
ОДНОСИ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ЛАТИНСКЕ АМЕРИКЕ
56-58
- П**
ПОЛИТИЧКИ ЕМИГРАНТСКИ ПОКРЕТИ У САД
ТОКОМ ДРУГОМ СВЕТСКОГ РАТА
55
- С**
СПОЉНА ПОЛИТИКА САД
2, 4-6
СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА У САД
85-86
- Х**
ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ ЈУГОСЛАВИЈИ ЗА
ВРЕМЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА
33

Посланство Краљевине Југославије у САД - Вашингтон

штампа

Архив Југославије

припрема за штампу

Одељење за сређивање и обраду архивске грађе

унос текста

Предраг Крејић и Ленка Чуровић

прелом текста

Ленка Чуровић

софтвер

Microsoft Windows XP Professional

Microsoft Word 2003

писмо

Times_New_Roman

хардвер

персонални рачунар Intel(R) Pentium(R) Dual CPU

лазерски штампач HP Laser Jet M1120 MFP

штампање завршено

јун 2011. године

БЕОГРАД, Васе Пелагића 33

Телефони: Централa 3690-252, 3690-253, 3690-261, 3690-262

Директор 3691-007

Факс 3066-635